

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 32-33 (863-64) RUGPJŪCIO - AUGUST 18 • 1966 • JAUNIMO METAI • 15 ct.

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA •

TEL. 368-6813

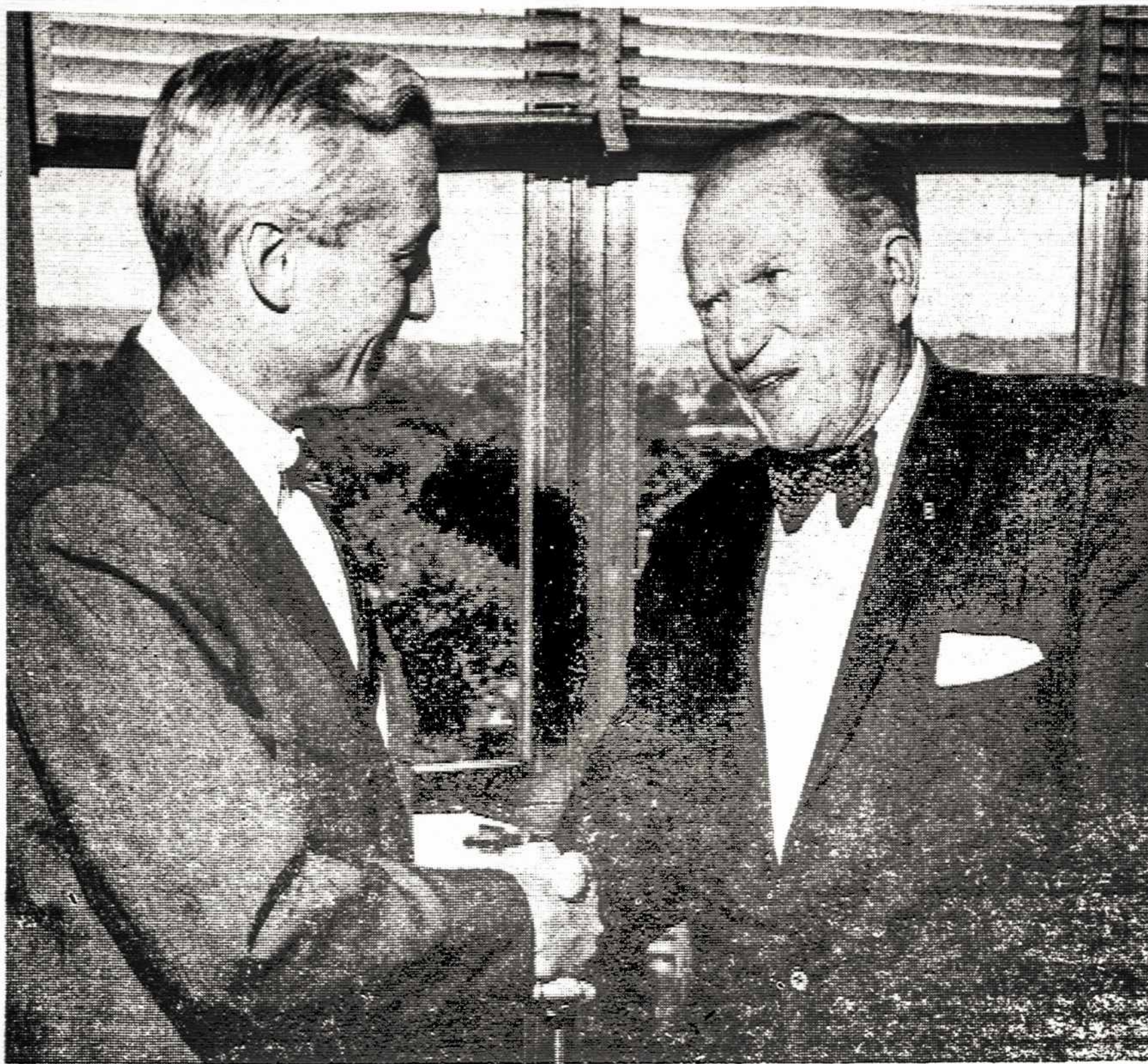
Religinis žygis

Nežiūrint visų priekaištų, kritikų, abejonių, pasikarščiavimų, pastaruoju metu pagausėjo plačios apimtys lietuvių žygiai. Bene pirmas didesnis prolaizis, paskatinęs tvirtiau, plačiau ir drąsiau užsimoti visuotiniuose lietuvių reikaluose buvo laisvės žygis į Jungtines Tautas. Po jo sekė laisvės pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Dabar ateina eilė religiniam žygiui į Vašingtoną, kur vietinėje bazilikoje yra jau įrengta lietuvių oratorija — koplyčia. Du pirmieji žygiai, tiesa, gana stipriai išjudino mūsų visuomenę, palikdami pėdsakus daugumos lietuvių širdyse, tačiau pastovaus paminklo nepalikę. Apie juos rašys Amerikos lietuvių istorija kaip reikšmingus įvykius, bet kalbėti nesibaigiančiai dabarciai jie negalės, nes netrukus pasakės laiko tėkmėje. Kas kita paminklinė lietuvių koplyčia Amerikos katalikų reprezentacinėje bazilikoje. Tai paminklas, kuris kalbės ištisus šimtmečius. Jis kalbės apie Lietuvą ne tik dabartinei lietuvių kartai, bet ir būsimajai. Dar daugiau — jis kalbės visai Amerikai ir net užsieniui. Juk Vašingtonas yra vieta, kur lankosi ne tik diplomatai, bet ir gausios minios maldininkų, turistų, moksleivių. Lietuvių koplyčia bus vienas tų paminklų, ties kuriuo sustos daugelio žvilgsniai.

Beplanuojant lietuvių koplyčią Vašingtone, galbūt dėl iškilusios polemikos, buvo stipriai pabrėžtas Šiluvos vardas. Daugeliui susidarė įspūdis, kad tai bus siauro vietovinio pobūdžio paminklas, susijęs su Išganytojo Motinos Marijos apsišvičimu Šiluvoje. Dabar gi, pamąčius naujausias įrengtos koplyčios nuotraukas, nelieka nė mažiausios abejonės, kad ten apimta visa Lietuva. Matyti ir Šiluvos Marijos statula, ir Aušros Vartų, ir Pažaislio, ir Zemačių Kalvarijos, ir Trakų Marijos paveikslai. Be to, šoninėse sienose dail. V. K. Jonyno pavaizduoti svarbieji Lietuvos praeities faktai nuo Lietuvos krikšto iki dabartinių laikų. Ten matyti Vilniaus katedra, Aušros Vartai, Gedimino kalnas, sv. Kazimieras, vargo mokykla, Sibiro kankiniai... ir net Lietuvos Vyti! Stebiniame tuos vaizdus praslenka beveik visa Lietuvos krikščioniškoji praeitis, apipavidalinta prityrusios meniškos rankos. Tai tikra prasme lietuvių oratorija — maldykla. Nors tradicija reikalauja šventovės vadinti šventųjų vardais ar Kristaus gyvenimo įvykių pavadinimais, tačiau praktinėje kalboje tas istorinis lietuvių paminklas galės būti vadinamas tiesiai lietuvių koplyčia. Tekėtų tik pagedauti, kad atitinkamoje vietoje būtų ryškiai matomas ir užrašas "Lithuania".

Ryšium su lietuvių koplyčios dedikavimo iškilėmis Vašingtone, rugsėjo 3-5 dienomis įvyks ir JAV lietuvių katalikų kongresas. Tai jau nebe pirmas toks susibūrimas. Ši kartą jis tuo ypatingas, kad yra sujungtas su paminklinės koplyčios iškilėmis. Reikia tikėtis, kad jis bus gausus dalyviais ir pabrėžs religinės laisvės klausimą, kuris kituose kongresuose nežymiai tepalpiečiamas. Šiuo metu, kai ir geležinė uždanga yra šiek tiek praskleista, reikia stipresnio laisvės pūstelėjimo ypač religinėje srityje. Perdag jau ilgai Lietuva velka religinę prispaudą. Jos valdovai, užuot suktai tikinėje, kad religija Lietuvoje nepersiekiojama, turėtų nusiminti kaukė ir gražinti tai, kas visiem šventa — laisvę išpažinti savo religiją. Kiek iš programos matyti, kongrese bus paliesta visa eilė ir kitų klausimų. Kyla tiksliai abejonė, ar bus pakankamai pakeista antrosios Vatikano santarybos reformų dvasia? Programoje minimi liturginiai klausimai, bet tai tik maža reformų dalis. Atrodo, šis kongresas rengiamas senosioj dvasioj, lyg Vatikano santarybos nebūtų buvę. Jei tai klaidingas įspūdis, tenka tik džiaugtis, o jeigu tiesa, reikia susirūpinti ir laukti kongreso eigos.

Pr. G.

VLiko pirm. V. Sidzikauskas po apsilankymo JAV valstybės departamente atsisveikina su pareigūnu Walter Stossel. V. Sidzikauskas šiuo metu rengia specialią deklaraciją, kurią skaitys lietuvių katalikų kongrese Vašingtone rugsėjo 4 d. iškilmingo posėdžio metu. Nuotr. Marie a. Tamas De Kun

Lietuvių koplyčios iškilės Vašingtone

Paminklinė lietuvių koplyčia didžiojoje amerikiečių katalikų bazilikoje Vašingtone jau įrengta ir laukia maldininkų. Lenkai ir slovakai, kurie jau ankščiau išsirengę panašias koplyčias, jų atidarymo progą sutrukdė tūkstantčių maldininkų. Lietuviai ir savo istorinę šventę taipgi turėtų suplaukti nemažesniais skaičiais, juoba, kad Vašingtone rugsėjo 3-5 dienomis įvyks ne tik koplyčios dedikacija, bet ir religinis kongresas. Tai platus masto įvykiai, kuriuose lietuviams reikia gausiai dalyvauti.

Iškilės bazilikoje

Vašingtone bazilikoje iškilės prasidės rugsėjo 3, šeštadienį, 5 val. p.p., lietuvių koplyčios altoriaus konsekavimo apeigomis. Rugsėjo 4, sekmadienį, 10 val. numatomas pabaltiečių masinis susirinkimas bei eisenos, o 2 val. — koplyčios dedikavimo iškilės. Jose dalyvaus visi lietuvių vyskupai, visa eilė amerikiečių vyskupų ir daugybė svečių pasauliečių. Koplyčios šventinimo apeigas atliks Vašingtono vyskupas, pamaldas laikys vysk. V. Brizgys, pamokslą lietuviškai ir angliškai pasakys prel. Mendelis. Giedos čigakiskis "Dainavos" ansamblis, taltinamas Vyčių choro ir Alice Stephens ansamblio; solistai: Pr. Bičkienė ir J. Vaznelis; dirigentas — muz. P. Armonas.

Iškilmingas posėdis

Rugsėjo 4, sekmadienį, 5 v. v., katalikų universiteto sporto salėje įvyks iškilminga akademinė programą, kurioje kalbės vysk. dr. Pr. Brazys, MIC, tema "Mūsų pareigos persekiojamai Lietuvai". O VLiko pirm. V. Sidzikauskas perskaitys atitinkamą laisvės deklaraciją. Užbaigos žodį tars prof. Ant. Sužiedėlis. Muzikinę dalį atliks jungtinis choras, diriguojamas muziku: A. Aleksio, A. Kačanausko, V. Mačiūno. Vargonais akompanuos Vyt. Vasyliūnas. Ši manifestacija bus masinio pobūdžio ir tikimasi, kad joje dalyvaus tūkstantai lietuvių, kurių pareikšta balsą girdės ir paversta Lietuva.

Banketas

Rugsėjo 4-sios vakare 7.30 val. Statler Hilton viešbutyje rengiamas banketas su turininga meline programa, kurią atliks "Dainavos" ansamblis su Vyčių choro ir Alice Stephens ansamblio talka; solistai — Ant. Pavasaris, R. Mastienė, Pr. Bičkienė, J. Vaznelis; dirigentas — P. Armonas, akompaniatorius A. Mrozinskas. Čia bus pirmą kartą išpildyta kantata "Garbė Tau, Viešpatie", parašyta B. Brazdžionio, komponuota J. Gruodžio. Čia taipgi pirmą kartą bus atlikti specialiai šiai progai sukomponuoti kūriniai — J. Zdaniaus, Br. Markačio, J. Kačinsko. Visa meninė programa bus vien lietuviška.

Muzikos — literatūros vakaras

Rugsėjo 3, šeštadienį, 8 val., Statler Hilton viešbutyje rengiamas meno vakaras, kaip religinio kongreso dalis. Jo programoje daugiausia vietos skirta vokalistams. Literatūrinei daliai atstovaus poezijos deklamatoriai: R. Petrušienė-Norvaišaitė, Br. Balčiūnas, Vitalis Zukauskas. Muzikinę programą atliks: Niujorko lietuvių choras, vad. Vl. Baltrušaičio, pianistas A. Mrozinskas, sol. A. Pavasaris, sol. R. Mastienė, sol. Pr. Bičkienė, sol. J. Vaznelis.

Kongreso posėdžiai

Religinio kongreso posėdžiai prasidės rugsėjo 3, šeštadienį, 1 val. p. p. Statler Hilton viešbutyje ir truks iki lietuvių koplyčios altoriaus dedikacijos iškil-

mių. Kongresas savo darbus tęs pirmadienį nuo 10 v. r. Taipgi įvyks atskiri posėdžiai: Kunigų Vienybės, Vargonininkų Sąjungos; lietuvių kat. moterų, jaunimo ir pašaukimų simpoziumai. 12 val. — kongreso užbaiga, kurioje kalbės vysk. V. Brizgys tema "Pasauliečių apaštalavimas". Kongresui atminti yra pagaminti specialūs ženkleliai, gaunami prie registracijos Statler Hilton viešbutyje.

Praktinės informacijos

Rengėjai specialiu atsišaukimu kreipėsi į visuomenę, kviesdami organizuoti ekskursiją į Vašingtoną ir iš anksto pranešti dalyvių skaičių Talkos Komiteto 7802 Temple St., Hyattsville, Md. 20783, USA. Nakvynių reikalui kreiptis tiesiai į viešbutį ir tai iš anksto (dvi savaites prieš iškilmių pradžią) šiuo adresu: Statler Hilton Hotel, 16th and K Streets, Washington, D.C. 20013, USA. Kambarių kainos: vienam asmeniui \$10, dviem \$15. Iš anksto negavę viešbučio rezervacijų gali turėti sunkumų su nakvynėmis.

AR AMERIKA KARIAUS UŽ RUSIJĄ?

Mūsų korespondento pranešimas iš Vokietijos

Kaip yra žinoma, J.A.V. kariuomenės pasauliniuose karuose. Nors jos įstoję ne Rusijos kaip tokios ginti, bet jei ne J.A.V., tai nežinia, koks būtų likimas buvęs carinės Rusijos, ir be jokių komentarų kiekvienas iš mūsų aišku, kas laukė komunistinę Rusiją.

Tik J.A.V. pagalba ginklais, maistu ir kitomis gėrybėmis bei tiesioginis kariavimas su ašies valstybėmis išgelbėjo ją. Bet raudonoji Maskva žiauriai atsilygino JAV-bėms: Berlyno blokada, Korėjos, Vietnamo, Kubos ir kiti įvykiai kainavo bei tebekainuoja JAV-bėms aukų žmonėms, medžiagomis, pinigais. Ar tai jau viskas? Aišku, ne. Komunistinė Rusija daro visa, kad ištūmus JAV iš Europos, Azijos ir iš visur kitur, kur tik šios valstybės yra vienaip ar kitaip įsikabinusios kariniais, ūkiniais, kultūriniais ir kitais. Komunistinė Rusija laikė ir tebe laiko JAV savo priešų numeris pirmas, nes jei ne šios valstybės, tai raudonoji lava būtų jau seniai užliejusi ne vien Europą, bet ir kitus laisvus kraštus. Ir raudonis klausimas JAV iškilo bei tebevyksta nebe Maskvos ponų pagalba.

Raudonoji Rusija panašiai atsiliepsina ir kitiems taip vadinamiems savo sąjungininkams už iš-

gelbėjimą nuo hitlerinės Vokietijos. Pvz., senesniai pasibaisė streikas Didž. Britanijoje, greičiausiai nėra apsiėjęs be raudonos Maskvos vienokio ar kitokio įsikišimo.

Be grįžkime prie tiesioginio klausimo: ar JAV kariuomenė už Rusiją trečią kartą? Atsakymas gali būti tik teigiamas, o ypač jei liūšiolinė įvykių eiga Vietname nebus pakreipta į jų baigimą susitarimu. Iki dabar Vietnamo reikalui lėmėjos — Rusija su komunistine Kinija nerodo net mažiausio gestų į baigtį konfliktą Vietnamo koku nors susitarimu. Priešingai: daug aplinkybių kalba už tai, kad jos linkusios net išplėsti jį, nes karas tenai yra gera priemonė nuleisti JAV kraujui bei ūkiniai nualinti šias valstybes. Tai matom ir iš Rusijos raudonųjų ponų laikysenos, kai Maskvoje lankėsi de Gaulle, Indijos ir Didž. Britanijos ministrų pirmininkai ir t. t.

Panašiai tektų pasakyti ir apie komunistinę Kiniją. Be to, šios valstybės raudonieji valdovai iš viso niekad nekalbėjo ne vien apie kokią nors taiką Vietname, bet ir apie taiką iš viso. Po Stalino tik komunistinė Rusija pradėjo kreivioti savoėjus didesnę Nukelta į 7-tą psl.

Savaitės įvykiai

VALYMAS GILIAI PALIETĖ KINIJOS VADUS: ATLEISTAS NET KARIUOMENĖS GENER. STABO VIRS. LO JUI-CHING. Kolkas laimi ir valymus vykdo karingoji kom. partijos vadovybė. Studentijos tarpe opozicija Mao linijai reiškiasi net maistavimais. Mao demonstracija — plaukimas Jance upėje, pasirodo, buvo nevykusi fotografinė apgaule. Bandymas uždegti jaunimą vado stipria fizine sveikata baigėsi nesėkmingai. Pasipriešinimas Mao ideologijai aiškus net ir pačiose partijos viršūnėse. Kultūrininkų apšaukimas buržuais, kapitalistais ar revizionistais masėse neranda atgarsio. Dabartinė Kinijos politika veda į karą su JAV, nors Kinija nenori pradėti.

Vietname vyko aštrios kovos. Sužeistuosius ir kritusius abi pusės skaičiuoja šimtais. Paul Resere kalvose stengiamasi sulaukyti žygi per P. Vietnamo vidurio lygumą. Spėjama, kad netrukus priesas pradės didelį puolimą. Spėliojama, kad š. vietnamiečių randasi P. Vietname. Amerikiečių aviacijos nuostoliai didžiausi nuo karo pradžios: pr. savaitę neteko 14 lėktuvų ir 9 helikopterų; tik du lakūnai išgelbėti. Netoli Mekongo deltos per klaidą bombarduotas p. vietnamiečių kaimas; 15 užmuštų ir 182 sužeisti. Iykytis tiriamas. Politinė padėtis P. Vietname tiek aprimo, kad premjeras Ky išvyko aplankyti Filipinų salų. Ruošiamasi ir parlamento rinkimams rugsėjo 11. 117-kai vietų yra 629 kandidatai. Manoma, kad ir po rinkimų kariškiai turės didelę įtaką krašto valdyme.

Amerikiečių erdvėlaivis sėkmingai po trijų dienų kelionės skrieja orbitoje apie mėnulį. Tai vėl naujas ir didelis laimėjimas po 7 nesėkmingų bandymų; fotografuos nematomą mėnulio pusę ir galimas nusileidimo vietovės atradimas.

Provinciniai delegatai tarėsi Nigerijos sostinėje Lagos konstitucijos sudarymo ir krašto valdymo reikalais. Pritaria dviem siūlymams. Pirmuoju atveju būtų sudaryta konfederacija iš pusiau nepriklausomų provincijų, sujungtų bendros administracijos; antruoju — laisva federacija su silpnoka centreine įstatymdavybe ir stipria provincine autonomija. Po sukilimo padėtis nėra atslūgusi, ir kraštui dėl genčių neapykantos bei nesutarimų gresia suirutė.

Britanijos premjeras Wilsonas padarė kairiųjų pakeitimų ministerijai kabinete. Ekonomijos min. Brown perėmė iš Stewart užs. reik. ministeriją. Brown yra Europos Bendrosios Rinkos šalininkas. Pertvarkymas savotiškai nukreipia dėmesį nuo ekonominių sunkumų. Spauda tai

pasivadino "muzikantų pasikeitimu vietomis". Kinija slapta įveža savus piliečius į Olandiją ir kuria špiūnažo aparatą, nukreipia prieš Sov. Sąjungą. Patirta, kad švedų pulk. Wennerstrom, dirbęs sovietams, buvo išduotas kiniečių agentų Amsterdamė.

Pasitarimai tarp Britanijos ir Rodezijos vėl atnaujinti Salisburijoje. Tačiau nėra vilčių greit susitarti. Ekonominės sankcijos apsunkino Rodeziją, bet nepalaužė. Importai vykdomi per P. Afriką net ir britų benarovių. Vokiečių, prancūzų ir italų firmų atstovai ieško rinkos saiviams gaminiams.

Kai-Uve von Hassel, V. Vokietijos gynybos min. atvyko į Otavą tartis dėl kanadiečių aviacijos bazių perkėlimo iš Prancūzijos į V. Vokietiją, dėl Kanados lėktuvų pardavimo Pakistanui ir kt.

Indija ir Pakistanas pasikeitė kaltinimais dėl ginklavimosi. Skundas iškilo, kai Pakistane atsirado kanadiški F-86 lėktuvai. Vėliau paaiškėjo, kad Iranas, gavęs Kanados sutikimą, nupirko lėktuvus iš V. Vokietijos ir, neturėdamas savų įrengimų bei priemonių remontams, pasiuntė į Pakistaną.

S. Korėjos kompartija paskelbė atsišaukimą, kuriame atsišaukiamą nuo sovietų ir kiniečių vadų įtakos. Revoliucija, sakoma, negali būti eksportuojama ar importuojama ir šalutinė įtaka turinti tik antraiels reikšmės.

Streikai mažiausiai žaloja V. Vokietijos gerovę. 1964 m. vokiečiai streikuodami prarado 16,711 darbo dienų, JAV — 22,9 mil., Italija — 13,1 mil., Japonija — 3,2 mil., Prancūzija — 2,5 mil., ir Britanija — 2,3 mil.

Prancūzija ir V. Vokietija susitarė dėl prancūzų kariuomenės įguli laikymo V. Vokietijos teritorijoje. Pokalbiai dėl karinio bendradarbiavimo su kitais S. Atlanto Sąjungos nariais dar nepradėti.

Argentinos vyriausybė nuvertino perą 6½%. Anksčiau amerikiečių doleris kainavo 202 pezus, dabar — 215.

Siais metais tradicinė Kanados Lietuvių Diena įvyks Torontė rugsėjo 3 ir 4 dienomis. Apylinkės valdyba jau senokai pradėjo tai šventei ruošti ir šiuo metu, kiek teko patirti, pagrindiniai paruošiamieji darbai jau atlikti. Specialiai tam reikalui sudarytas komitetas pasirūpino atitinkama programa, salėmis ir pan. Rugsėjo 3, šeštadienį, dienos metu vyks sportinės varžybos, kurios sustraiks apšiai jaunimo ir senimo. Šeštadienio vakarą rengiamas didelis susipažinimo vakaras erdvioje Club Kingsway saleje, kuri talpina 2000 asmenų. Ten įvyks ir Lietuvių Dienos karalaitės rinkimai.

Sekmdienį, 11 val. ryto, numatytos bendros pamaldos Sv. Jono lietuvių kapinių (St. John's Cemetery) aikštėje Port Credit, Ont. Lietingo oro atveju pamaldos įvyks 11 val. abiejose Torontė lie. katalikų bažnyčiose. Pamaldos evangelikams — 9.30 val. ryto Alhambra bažnyčioje. Iškilmingas aktas — koncertas įvyks Harbord kolegijos saleje 4 v. p.p. Pagrindiniu kalbėtoju paskvėstas A. Budreckis iš Niujorko. Tai vienas laisvės žygio organizatorių ir Jungtines Tautas praėjusių metų lapkričio 13 d. Meninę programą atliks "Varpo" choras ir tautinių šokių grupė "Gintaras". "Varpas" šį kartą išpildys garsiąją kantatą "Tėviškės namai", kurią parašė poetas Bern. Brazdžionis, o komponavo muz. Br. Budriūnas. Tai ta pati kantata, kuri buvo dainuojama dainų šventėje Čikagoje. Pažy-

Kanados Lietuvių Diena

Muz. Bronius Budriūnas, kantatos "Tėviškės namai" autorius, atvyks į Torontą diriguoti "Varpo" chorui, kuris jo kantatą išpildys Lietuvių Dienoje — rugsėjo 4 d.

mėtina, kad šį kartą "Varpui" diriguos pats kantatos autorius, atskridęs iš Los Angeles. Solistų partijas dainuos — J. Liustikaitis ir V. Verikaitis. Tautinių šokių grupė "Gintaras" yra atjaunėjęs savo nariais ir naujo vadovo J. Karasiejaus vadovybėje rengiasi naujam pasirodymui.

L. Dienos leidinys baigiamas redaguoti ir stengiamasi, kad laiku būtų atspausdintas. Jame bus ypač apšiai medžiagos apie jaunimo veiklą. Rengėjai maloniai kviečia visus Kanados rytų bei vakarų, taip pat JAV tautiečius dalyvauti XII-je Kanados Lietuvių Dienoje.

MIRĖ DAILININKAS ŽMUIDZINAVIČIUS

Rugpjūčio 9 d. Kaune mirė mūsų dailės veteranas Antanas Žmuidzinavičius. Vėlonis buvo gimes 1876 m. Seirijų miestelyje — iki 90 metų amžiaus jam betrūko poros mėnesių. A. Žmuidzinavičius gilia darbo vąga yra išvares parodų organizavime ir dailės pedagogikoje, bet lietuvių tautai jam turbūt labiausiai bus dėkinga už gausius peizažus, kuriuose jis įamžino savo krašto grožį. Jis yra bene vienintelis dailininkas, nusipelnęs lietuviško gamtovaizdžio dainiaus vardo. Jo

kūrybinis palikimas — apie 3.000 peizažų, portretų ir kompozicijų. Savo kurinius ir liaudies kūrinių gausų rinkinį vėlonis atidavė M. K. Čiurlionio muzėjui, kurio specialus skyrius šiandien yra įkurtas jo bute Kaune. Atidarymo iškilmių metu A. Žmuidzinavičius apgailestavo, kad jo taptukas ir jo jėgos buvo permenkos visam gimtinės grožiui įamžinti. Tai buvo kuklus lietuvių patrijoto žodžiai, kupini nuoširdžios meilės gimtajai žemei, kuri dabar jį priglaudė amžinam poilsiui.

VIEŠBUTYJE PIGIAU KAIP KALĖJIME

Kalėjimai Kanadoje yra didelė našta mokesčių mokėtojams. Neseniai buvo paskelbta, kad Ontario provincijoje Orangetville kalėjime išlaikymas vieno kalinio 1965 m. kasdienai kainavo po \$27,19 už kiekvieną kalinį. I tai suma įeina maistas, pastatų užlaikymas ir sargų algos. Atrodo, kad pigiau išieitu laikyti kalinius moteliuose.

Kanados imigracijos ministerija paruošė planą padidinti imigracijai iš Prancūzijos. 1965 m. Kanadon atvyko tik 5000 prancūzų, tuo tarpu anglų — net 40.000. Prancūzijoje yra 3 kanadiečių imigracijos įstaigos. Keistas faktas, kad prancūzai imigrantai nėra mėgiami Kvebeko prancūzų.

Kanada planuoja statyti erdvių satelitą, kuris iš 22.000 mylių augštesnis perduos televizijos programas ir tolimus telefoninius pasikalbėjimus. Satelitas kainuos apie \$12 mil. Jo pastatymu rūpinasi CBC ir Bell Telephone bendrovė.

Kanada yra įsipareigojusi neparduoti jokių ginklų nei Indijai, nei Pakistanui, tačiau Kanadoje gamintų spausminių lėktuvų pasirodė Pakistane, ir Indija dėlto pareiškė protestą.

Pasirodo, kad Kanada buvo tuos lėktuvus pardavusi V. Vokietijai.

Amerikiečių turistų skaičius Kanadoje šiais metais yra žymiai padidėjęs. Daugiausia jų atvyksta į Ontarią ir Br. Kolombiją. Daug prisidėjo puikus vasaros oras. Spėjama, kad šiais metais turistai Kanadoje paliks virš \$800 milijonų. 1965 m. amerikiečiai turistai Kanadoje išleido \$737 mil.

Kanada neparduos vandens JAV — pareiškė žemės turtų ministeris A. Laing. JAV vedė derybas su Kanada dėl kairiurių upeų pasukimo į JAV, nes ten jaučiamas vandens trūkumas. Kanada negali parduoti vandens tol, kol neištirs, ar neatstirs trūkumas ateityje pačioje Kanadoje.

Krašto apsaugos ministeris Paul Hellyer, kuris sutapę biudžetui nemazas sumas pinigų, sujungdamas visas karines pajėgas, reikalauja didesnio biudžeto ateinančiam metum. Visiems dalinams reikia kelti atlyginimus, be to, reikalingos didesnės sumos naujiem ginklams, lėktuvam ir laivam. Palyginus su kitais kraštais, Kanados karinis biudžetas yra labai mažas.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reikią redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland – Lithuanian Weekly

Publ. by Ziburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.

Deadline for advertisements – Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

PASTABOS APIE PRANAŠYSTES

Kun. dr. J. GUTAIŠKAS

Pasirodžius "T. Žib." 1966. VIII. 4 nr. straipsnį "Siurpios pranašystės", už poros dienų gavau iš Toronto to straipsnio iškarpa ir sekančio turinio "pasveikinimą": "Na, ale brolau, ir parašei kaip iš ožio rago..." Kadangi tas straipsnis pasirašytas nepilna pavarde, bet inicialais K. J. G., tai, matyt, skaitytojas ir pagalvojo, kad tai mano parašyta, nes atitinka mano profesiją, vardą ir pavardę. Tačiau, dėkodamas už dėmesį ir "įvertinimą", kuriu pareikšti, kad nei "Siurpios pranašystės", nei tame pačiame nr. (2 psl.) esantis straipsnis "Pirmoje eilėje reformuokime save", pasirašytas tais pačiais inicialais, nėra mano kūriniai. Mano nusistatymą privatinį apreiškimų ir tos rūšies pranašysčių atžvilgiu galima rasti ilgesniam straipsnyje 1946 m. "Aiduose".

Ko vertos "Siurpios pranašystės?"

Sio straipsnio pasirodymo proga verta aplamai pasisakyti, ko vertos ir kiek tikėtinos visos privatinės pranašystės ir tokie pat apreiškimai, šiek tiek sustojant ir prie "Siurpių pranašysčių" straipsnio turinio.

Dievas yra davęs antgamtinį, viešą, kanoninį apreiškimą Sv. Rašte ir Padavime. Jo saugotoja ir aiškintoja yra Bažnyčia. Tokį apreiškimą vadiname viešuoju, norėdami jį atskirti nuo privatinį apreiškimų, kurių pasitaikydavo praityje ir pasitaiko dabartyje. Visa, kas reikalinga žmonių tikėjimui ir dorai palaikyti, yra viešame arba angamtiniam apreiškime". Privatus apreiškimas nepareigoja katalikų jais tikėti; kai juos pripažįsta Bažnyčia, ji tik leidžia tikėti iš tikrųjų apreiškimams, bet ne "pareigoja", sako popiežius Benediktas XIV (Kun. dr. K. A. Matulaitis, Melbės kunas, Čikaga, 1961, p. 299).

Privatinio apreiškimo tikėtumai galima matyti išnagrinėjus visas to įvykio aplinkybes: asmenį, gavusį apreiškimą, dalyką, kuris apreiškiamas, padarinius, kuriuos apreiškimas sukėlė ar sukels, ženklius, kurie jį lydi.

Privatinio apreiškimo autoriteta, svorį didina šie dalykai: kai patvirtinamas kuriuo nors stebuklu, kai jis įvyksta dievišku apreiškimu ribose, kai jis aiškinamas tikrąja, neišplesta prasme, kai gavusis apreiškimas arba kas kitas jo nesugadino (t. p. p. 301).

Bandykime šituos reikalavimus pritaikyti "Siurpių pranašysčių" turiniui. Neužtenka autoriui parašyti, kad "praėjusių metų pradžioje Europoje vienai mistinei sielai Jėzus atskleidė tiesą apie ateinančią mirties ir gyvenimo valandą". "Viena mistinė siela" nieko nepasako. Mes turime teisės autorių paklausti: kas ji, koks jos pašaukimas, kokia jos sveikata, kur ji gyvena, kada ji gavo tariamąjį apreiškimą, iš kokio šaltinio autorius ėmė žinią duodamos pranašystės tek-

RELIGINIS KONGRESAS VAŠINGTONE

Kanados lietuvių parapijos ir įvairios lietuvių vietovės gyvai domisi didžiąja lietuvių religine švente Vašingtone rugėjo 3-5 d. Parapijose sudaryti komitetai registruoja ekskursantus ir teikia informaciją. Tikima, kad iš Kanados atvyks į šventę keli šimtai, jei ne tūkstančiai. Lietuvių Religiniam Kongresui Rengti Komitetas praneša, kad jau padaryti kongreso ženkleliai, išleista programa ir informacinė knygelė. Visi dalyviai prašomi iš anksto juos užsakyti atsiunčiant 2 dol. auką nuo asmens. Tuo pačiu dalyvis bus

registruotas ir turės pirmenybę dalyvauti muzikos literatūros vakare rugėjo 3 d. Vašingtone Statlerio Hiltono viešbutyje. Skubiai užsakyti siųskite LRKR Komiteto židininkui kun. L. Jankui, 105 Grand St. Brooklyn, N. Y. USA. arba telefonu EV 7-1422.

Kadangi religinio kongreso rengimas pareikalavo daug lėšų, todėl gerieji kanadiečiai taip pat siūnia savo aukas paremiui šiam lietuvių žygiui Vašingtone. Aukus prašome siųsti taip pat aukščiausiai nurodytu adresu. LRKR Komitetas

Amerikos lėktuvai ir vokiečių garbė

VYT. KASTYTIS

Reuterio žinių agentūros pranešimu, vienas vokiečių Bundeso narys pradėjo bylą prieš Vokietijos karo apsaugos ministerį Kai-Ue, suverdamas jam kaltę dėl 32 avarijose žuvusių karo lakūnų tragiškos mirties. Federacinės Vokietijos vyriausybė savo atgimstančiai Luftwaffe 1960 m. išsirinko amerikiečių "Lockheed" firmos beveik du su puse karto už garšą greitesnį naikintuvą "Star F-104G", kurį buvo pagaminęs pagarsėjusi žvalgybinio lėktuvo U-2 konstruktorius Clarence Johnson. Per nepilnus penkerius metus vokiečių karo aviacija neteko 58 naikintuvų ir 32 pilotų. Spauda jau seniai kelia triukšmą, kad minėtasis lėktuvas esąs perdaug komplikuoatas, nesaugus, blogai veikia nelaimės atveju naudojamas sėdynės iššovimo raketinis užtaisas.

Doleris ir garbė

Siuo metu vokiečių aviacija turi apie 700 vieniečių F-104G, 100 dviečių F-104G ir 30 dviečių ankstesnės F gamybinės serijos. Pagal amerikiečių pateiktus brėžinius lėktuvus pagaminimo vokiečių fabrikai, kurie, žinoma, norėtų, kad Vokietijos aviacija naudotų vokiškos konstrukcijos lėktuvus. Vokiečiams minėtieji naikintuvai kainavo apie 7 milijonus markių, tačiau didžioji pinigų dalis buvo doleriais išmokėta "Lockheed" firmai Kalifornijoje, o vietiniams fabrikams liko trupiniai.

Draudimą Vokietijai gamintis lėktuvus sąjungininkai atšaukė 1955 m. gegužės 5 d. Šis žingsnis atgaivino prieškarinį "Messerschmitt", "Focke-Wulf", "Heinkel", "Siebel" firmų apetitą užvaldyti padangę. Galime įsivaizduoti jų nusivylimą, kai karo aviacija pasirinko "Lockheed" naikintuvus, orinio susisiekimo bendrovės "Lufthansa" – "Boeing" ir "Douglas" keleivinius lėktuvus. Remiantis vokiečių statistikos duomenimis, tarp 1959 ir 1962 m. i užsienį išvyko apie 150 aeronautikos inžinierių, o 1963-64 m. aviacijos fabrikai turėjo atleisti apie 6.000 specialistų. Taigi, dėl dabartinio triukšmo spaudoje, galimas dalykas, yra kalti ne amerikiečių konstrukcijos naikintuvai, bet pažeista ir įskaudinta vokiečių garbė.

Daugiau tiesos, atrodo, turi žurnalas "Kristall", kuris atkasė dar vieną beveik neįtikėtiną vokiečių apspėjimą – elektronika perkrautiems naikintuvams nepakanka vietos angaruose. Gana didelis skaičius net ir žiemos metu stovi aerodromuose po atviru dangumi, mechanikai dirba sustingusiomis nuo šalčio rankomis. Nenuostabu, kad tokiose sąlygose pakilimų ir nusileidimų metu susireikšmėja esminiai prietaisai, nuo kurių priklauso lakūno saugumas.

Turint galvoje įprastinį vokiečių kruopštumą, persai mintis, kad čia gali būti įvertas sąmoningas sabotazas, siekias nuvertinti amerikiečių lėktuvą ir sudaryti sąlygas "Messerschmitt", "Focke-Wulf", "Heinkel" atgimimui. Sena svajonė valdyti Europos dangų, kadaise tapusi poros metų realybe, matyt, dar nenori užbaigti dienas.

KONSULO PATIRTIS BRAZILIOJE

Lietuviai žaliojo aukso krašte

DR. PETRAS MACIULIS

(Tęsinys iš pr. numerio)
Daugelis nuėjo pas komunistus

Sis reikalas B. Aires gerai išsprendė, tačiau kitą La Plata upės pusę, Urugvajuje, nebuvo nei Lietuvos konsulat, nei lietuvių kunigo, kol po daugelio metų tenai nuvyko Tėvai jėzuitai. Pastarieji ten ne tik suorganizavo lietuvių katalikų bendruomenę, bet ir pastatydino bažnyčią.

Prabėgomis tenka pasakyti, kad tokiam Montevideo priemiesty Cero lietuvių galėjo būti arti 10.000, kurių nevienas šimtas nusekė pasukui bolševikių agentėlius... Kad komunistai daugelį žmonių apskodo galvas, netenka stebėtis, nes tie žmonės iš tikrųjų buvo palikti kaip sakoma "Dievo valiai".

Gerai, kad mūsų vyriausybė 1926 m. atidarė konsulatą B. Aires, bet dar geriau būtų buvę atidarius ir Montevideo, nors Argentinoje lietuvių buvo dvigubai daugiau negu Urugvajuje. Didelio reikalo vėrčiami, lietuviai rasti kreipdavosi į B. Aires, bet ir čia atsiradavo sunkumų, nes dokumentų vertimai Urugvajuje nebuvo laikomi oficialiais.

Visi nustebo, kad vyriausybė atidarė generalinį konsulatą Rio de Janeiro mieste, kur gal iš viso tebuvo pora šimtų lietuvių. Blogiausia, kad po metų gener. konsulatą Rio buvo uždarytas, o buv. gener. konsulas perkeltas į B. Aires kaip Charge d'Affaires... Buvę padarytas be jokios prasmės ir reikalo brazilams didelis akibrokštas. Generalinį konsulatą, atrodo, lengviausia buvo galima pakelti ir atstovybės rangą, tą patį gen. konsulatą pakeliant į Charge d'Affaires laipsnį. Kai po dvejų metų tas pats atstovas pasiūlė mūsų vyriausybei konsulatą S. Paulyje pakelti į generalinį, vyriausybė buvo kurčia, nieko neatsakė.

Darbininkų draudimas Brazilijoje

Jei neklystų, berods, 1916 m. Brazilija buvo išleisti įstatymą darbo apsaugos bei darbininkų šeimoms mokėtinos kompensacijos nelaimė įvykus darbo metu. Tas įstatymas 1930 - 1935 m., de, jau buvo gerokai pasenęs, turint galvoje brazilų valutos nusmukimą. Taip pvz., darbininkui

nalo "Stern" bendradarbis Sebastianas Haffners, primindamas skaitytajams, kad vokiečių lakūnai išstius 15 metų neturėjo progos įsėti į lėktuvą. Nuo karo metais išgarsėjusio propelerinio "Messerschmitt" naikintuvo iki F-104 G sprausminio spartulio yra labai didelis šuolis – didesnis už žirgo pakeitimą į modernų automobilį. Tai liudija 1962 m. virš Koelno įvykusi nelaimė su keturiomis geriausiais vokiečių instruktoriais, kai jie grupinio posūkio metu susidūrė ir nukrito, nors buvo laikomi patyrusiais senosios Luftwaffės karo metų veteranais.

Lakūnai ruošiami Arizonoje. Kruopščiai atrinkti kandidatai į lakūnus pagrindinį apmokymą gauna amerikiečių karo aviacijos Williams bazėje Arizonoje. Apie 300 valandų jie skraidė negreitais mokomaisiais lėktuvais ir tik po to sėda į "Northrop T-38A Talon", kuris yra šiek tiek spartesnis už garšą. Galutinius paruošimus vyksta gretimioje Luke bazėje, kur vokiečių lakūnų laukia 95 vieniiečiai ir dviečiai F-104G naikintuvai. Tačiau ir čia naudojama įprastinė amerikiečių technika bei atsargumas – 16 valandų vokiečiai supažindinami su lėktuvu valdymu ir galimais netikėtumais skrydžio imitacijos kabinoje, kurią kontroliuoja už milijoną markių iš amerikiečių nupirkti elektroniniai įtaisai. Po to seka iki 132 valandų trukęs skraidymas minėtoju F-104G naikintuvu – pradžioje su instruktorium, vėliau be jo. Savaimi suprantama, visas apmokymo išlaidas padengia V. Vokietijos vyriausybė. Nelaimių skaičius palyginti yra labai mažas, ir už tai nuopelnai tenka geram Arizonos orui, patyrusiems "Lockheed" firmos mechanikams, aptarnaujantiems lėktuvus.

Sugrįžęs į Vokietiją, kiekvienas lakūnas turi atlikti papildomą 35 valandų skraidymo kursą, kurio pagrindinis uždavinys yra paruošti jį Europos blogo oro sąlygoms ir supažindinti su siena tarp abiejų Vokietijų, kad ateityje būtų išvengta jos pažeidimų ir galimų komplikacijų. Nelaimės prasidečia tada, kai jaunieji lakūnai atsiduria reguliariose karo aviacijos eskadrilėse. Turint galvoje rūpestingai atliktą lakūno paruošimą,

nenuostabu, kad kaltę stengiamasi suversti lėktuvui, nors iš tikrųjų yra daug priežasčių, kurias didžioji vokiečių spaudos dalis sten-giasi ignoruoti. Šiuo atžvilgiu žymiai nusaikėsnis yra "Kristall" žurnalas, paskelbęs eilę vokiečių karo aviacijai nemalonių faktų.

Kalti patys vokiečiai

Tą patį F-104G naikintuvą naudoja ir kanadiečių eskadrilės Europoje, esančios Atlanto Sąjungos žinioje. Kanadiečių lakūnų avarijų skaičius, palyginus su vokiečiais, yra labai menkas. Čia ir išlenda yla iš maišo: kanadiečiai lakūnas kas mėnesį ore praleidžia virš 30 valandų, o vokiečiai – tik 13, kanadiečiai minėtoju naikintuvu jau yra skraidę virš 1.500 valandų, kai tuo tarpu vokiečiai jas dar skaičiuoja tik viena kita šimtaine. Statistika rodo, kad 73% visų avarijų su F-104G naikintuvu turi mažiausiai valandų skraidžiusieji pilotai. Dėl permažo valandų skaičiaus ore yra kalta pati vokiečių karo aviacija – jai trūksta mechanikų ir techniku lėktuvams aptarnauti, nes didžiąją jų dalį sudaro atliekantieji karinę prievolę. Jų paruošimas užtrunka pusantro metų, ir po pusmečio jie jau įsieko geriau apmokamo darbo orinio susisiekimo "Lufthansos" bendrovėje. Taigi, lėktuvai stovi neparuošti skridimui, lakūnai laukia ir palaiapsni praranda anksčiau įgytą nelabai tvirtą patirtį.

"Kristall" žurnalas atkasė dar vieną beveik neįtikėtiną vokiečių apspėjimą – elektronika perkrautiems naikintuvams nepakanka vietos angaruose. Gana didelis skaičius net ir žiemos metu stovi aerodromuose po atviru dangumi, mechanikai dirba sustingusiomis nuo šalčio rankomis. Nenuostabu, kad tokiose sąlygose pakilimų ir nusileidimų metu susireikšmėja esminiai prietaisai, nuo kurių priklauso lakūno saugumas.

Turint galvoje įprastinį vokiečių kruopštumą, persai mintis, kad čia gali būti įvertas sąmoningas sabotazas, siekias nuvertinti amerikiečių lėktuvą ir sudaryti sąlygas "Messerschmitt", "Focke-Wulf", "Heinkel" atgimimui. Sena svajonė valdyti Europos dangų, kadaise tapusi poros metų realybe, matyt, dar nenori užbaigti dienas.

Kelio šaką tą pačią kryptimi S. Paulo – Santos. Ten prie žemės darbų dirbo gana daug stipresnio amžiaus lietuvių. Kartą nustebo, kai jų koks pustuzinis atvyko pagalbos konsulatui: girdi, jie išdirbo po dvi ir daugiau savaites, o bendrovė jiems alų vis neįmoka, kanti. vis tolyn atidėlioja. Vyrai atsinešė išdirbtų valandų pažymėjimus, kur buvo nurodyta uždirbta suma, siekusi virš 18.000 milreisu. Ką daryti? Paprašęs vyrus valandėlę lukter, aš susisiečiau telefonu su vienu žymiuju teisininku, didžiuju banku juriskonsultu, kurį taikščiasis pasikviesti konsolato juriskonsultu, paklausiau patarimo, ką tie vyrai turėtų toliau daryti. Jis davė patarimą, kurį čia pat paaukštėjus vyrams pakartoja:

– Jūs nueikit visi kartu į savo bendrovės kontorą, paprašykite viršininko jūsų reikalavimui išdėstyti ir čia pat jam pabrėžkite, kad jei uždirbti pinigai tuojau nebus išmokėti, jūs per kelias minutes iš tos kontoros padarysite jovalą. Iš viso laikykities agresyviai, smarkaukite, nebijokite jums nieko dėlto neatstikis, bet pinigų gausite... Ir ką gi? Gavo.

"Komunistais lituanos"

Keliais būdingais faktais čia tenka prisiminti komunistinę propagandą lietuvių darbininkų tarpe.

Jau pirmo susitikimo metu su lietuviu per tap vadinamą "susitikimo vakariene" vienas kitas savo prakalbėse puse lūpų prasi-tarė, kas jie yra. Komunistojan-čios, tiesa, tuo metu nedaug tebuvo, bet veikė užsispyrusiai: ruošė vakarienių-sueigas jaunimui, skaitė marksistines paskaitas, dalino šitų atsigabentą komunistinę spaudą bei šiaip jau brošiūras ir komunistinių sukakčių progą vienur kitur ant elektros laidų stulpų kabindavo raudonas vėliavėles.

Vieną dieną konsulatą atsilankė jų židinio (celės) sekretorius su paruoštu man "garbės bi-lietu-kvietimui" atsilankanti jų ruošiaman vakarėliu... Ką gi, padėkojau už dėmesį ir čia pat pa-reiškiau jam, kad, deja, jų vakarėlyje negalėsiu dalyvauti.

– Kodėl gi? – paklausė nu-stebęs kvietėjas, – mes manėm, kad jūs negalėsite dalyvauti kaip konsulas, todėl ir kvietimą spe-

Prezidentas – kaip liūtas narve

BR. ZUMERIS

Naujon vyriausybėn, kurią sudarė parlamento įgaliotas gen. Suharto, įeina 27 ministrai, vietoje buvusių 100 ministrų. Naujos vyriausybės triumviratas pasilekia tas pats: gen. Suharto, Malik ir sultonas Buvono. Krašto valdžia praktiškai yra šių trijų asmenų rankose. Prez. Sukarno pirmame naujos vyriausybės posėdyje išdrožė smarkią kalbą; nusilaves batus tvirtino, kad jis tebėra visagalis prezidentas, kad pasipriešinimas prieš Maleziją turi būti vedamas toliau, kad jis yra ministras pirmininkas ir t.t. Vakarietių diplomatams Jakartaje tokia Sukarno kalba sukėlė nusistebėjimą. Sekančią dieną Indonezijos žinių agentūra paskelbė, kad ir Sukarno kalbą nereikia kreipti dėmesio, nes naujoji vyriausybė varysianti lig šiol buvusią politiką: baigs nesusipratimus su Malezija, Indonezija grįš į Jungt. Tautas ir t.t.

Sukarno autoritetas masėse

Naujoji vyriausybė, sudaryta iš gen. Suhartui palankių asmenų, išsiskyrus pora, kurie yra artimi Sukarnui. Dabartinėje padėtyje Sukarno praktiškai nieko negali, išsiskyrus, kalbėti. Net ir išvažiavę iš prezidentūros jis negali be kariuomenės žinios. Kyla klausimas, kodėl Sukarno laikomas ir jam leidžiama kalbėti šamys ke-liančias kalbas? Nereikia užmiršti, kad Javos saloje Sukarno tebeturi daug pasekėjų ir jį atstaučia iš prezidento vietos gali kilti partizaninis karas. Sukarno autoritetas masėse tebėra stiprus. Prisimintina, kad Sukarno vonios vanduo buvo pardavinėjamas bu-teliukuose kaip šventas ir turintis gydomosios galios. Tačiau Sukarno autoritetas vis labiau ges-ta. Čia daugiausiai pasidarbuoja studentai, kurie vėro nepalispama propagandą prieš Sukarno. Šalia to, Sukarno tebėra šioš toks Indonezijos salyno vienybės simbo-

lis. Juk Indoneziją sudaro tūkstančiai salų salelių, kuriose gyvena šimtai viena kitos nekenčiančių genčių. Sumatros salos gyventojai nenekėna Javos, o tolimųjų Celebes salų gyventojai nekarta pagalvoja apie savarankišką gyvenimą, nepriklausomą nuo Jakartos.

Skolų našta

Ekonominė padėtis tebėra katastrofiška. Indonezija nepajėgia išmokėti skolų, ir todėl prasė skolintuos atidėti mokėjimus. Šalia to, ji įsieko naujų paskolų. Svetimoms valiutos rezervai išseko. Sukarno sukeltas ekonominis krašto bankrotas tebus galima aptvarkyti kelių metų laikotarpyje. Netvarka viešpatavo visur. Būdinga, kad net kairurie paskolų dokumentai yra sunaikinti. Dabartinė vyriausybė nesusigauo, kiek kuriam kraštui yra skolinga. Dabartiniai vadovai stengiasi iš tos balos išbristi. Jau praėjusiais metais Indonezija pajėgė išmokėti 315 milijonų dolerių skolų. Stengiamasi paleisti ir darbą pramonę, kuri ligi šiol stovėjo. Indonezijoje yra apie 5 mil. valstybės tarnautojų, kurių didelė dalis jokio darbo niekada nedirbo, bet algas ėmė. Pvz. buvo parlamentas, bet jis nieko neveikė, nes Sukarno kraštą tvarkė savo nuožūra. Dabar parlamentas pradėjo eiti savo pareigas. Pirmininku išrinktas gen. Nasution. Pirmasis parlamento dekretas buvo – panaikinti Sukarno ligi gyvos galvos prezidento titulą ir patvirtinti gen. Suharto rankose sutelktą krašto valdymo galią. Sukarno, netekęs galios, nirsta kaip liūtas narve. Naujoji vyriausybė nori iš-gelbėti kraštą iš suirutės, bet, žinodama Sukarno įtaką tam tikrose gyventojų masėse, pakencija jo daromą triukšmą ir laukia, kada, smukus jo autoritetui, galės be suiruts juos atsikratyti. Bet jei naujoji vyriausybė padarys klaidonezijos salyno vienybės simbo-

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

PO JAUNIMO KONGRESO ir dainų šventės lietuviška veikla gerokai atilino. Pasitenkinama tik viena kita gegužine, kurios vis mažiau tautiečių sutraukia. Tačiau nebūtų galima sakyti, kad šis vasara Čikagoje labai rami. Ramybės čia neduoda negrai, kurie anksčiau triukšmavo savo rajonuose, o dabar persimėtė ir į baltųjų apylinkes, jų tarpe ir į didžiausią Čikagos lietuvių koloniją – Marquette Parką, kur savo rezidencijas yra įsigiję daugelis lietuvių veiklų. Jau kelis kartus jie čia buvo atsiuntę savo demonstrantus protestuoti prieš nejudomojo turto pardavėlius, kurie atsisako parduoti namus negrams. Jie čia demonstravo tyliai, bet triukšmą kėlė baltieji apylinkės gyventojai, nenorį matyti judėjus savo rajone. Baltieji demonstrantus kelias atvejais apmėtė plytomis, akmenimis, bonkomis ir kitais daiktais, o taip pat sudegino nemažą automobilų kuniarais demonstrantai buvo atvažiavę. Demonstruotojų telėsė, šalia negrų, žygiavo ir kunigai, seselės vienuolės ir "bytnikai". Kalkurie teigia, jog jų tarpe matė ir lietuvių "pažangiųjų". Kelis kartus baltųjų – negrų susitikimai vos netapo kruvinais susirėmimais, bet čia savo žodį tarė policija (jos buvo apie 1.000), padėjusi atsaldyti karštus jausmus. Tačiau nukentėjusiųjų buvo iš abiejų pusių: nemažai demonstrantų su pramuštomis galvomis buvo nuvežti į lietuvių Sv. Kryžiaus ligoninę, o baltieji mušėkos supliekti lazdomis ir sumiti. Akmeniu į galvą gavo ir garsusis negrų vadas dr. L. King, kuris sakė, jog tokios neapykantos, kaip Marquette Parke, juodiesiems jis nematęs niekur kitur. Nukentėjo ir su juodaisiais ejęs katalikų kunigas lie-tuvis J. Juozavičius, kuriam pataikyta su plyta į galvą. Suimtųjų lietuvių tarpe buvo J. Bosas, P. Laurinaitis, A. Jančauskas, M. Lukoševičienė ir kt.

Minioje, kuri puolė negrų demon-strantus ir siuntė šlykščius keiksmus jų adresu, matėsi nemaža lietuvių. Radijo pranešimuose rajona, kuriame negrai demonstravo, vadino "lietuvių ir lenkų" kvartalu.

WAUKEEGENO LIETUVIŲ KOLO-NIJAI ir tiems lietuviams iš Čikagos, kurie gavo pakvietimus dalyvauti JAV prezidento Johnsono dukros Luci ir lietuvių kilmės jaunuolio Nugento vestuvėse, rugpjūčio mėnesio pradžia buvo uždaugsmas. Visa savaitę prieš vestuves Nugento tėvai ir jų artimieji gyvenę Vašingtone, kur buvo visa eilė priešvestuvinių puotų. Rugpjūčio 1 d. Vašingtone diplomatams surengta me priėmimo dalyvavo ir Lietuvos atstovas J. Kajeckas, kurį, kaip praneša didžioji spauda, Nugento tėvai užkalbino lietuviškai. Įvairių agentūrų perduotuose straipsniuose dažnai buvo minimas lietuvių vardas, dažniausiai aprašant Nugento motiną – Tillie Jocius. Jociūtė, gimusi prieš 51 metus Waukeegene. Jos tėvas, kuris atvyko iš Lietuvos, mirė, kai ji buvo 9 m. amžiaus. Ji ir jos seserys visą laiką priklauso lietuvių parapijai Waukeegene, kurios mokyklą mokesi dabartinis JA Valstybių prezidento žentas.

Čia Nugentai draugu su kun. J. Kuzniskiu, dabartiniu Marquette Parko liet. parapijos vikaru, kuris turėjo garbę sutuokti prezidentaitę su Nugentu.

Nugento tėvai, kaip skelbia spauda, Vašingtone lošė kortomis su savo draugais, daugiausia lietuvių kilmės. Nugentienė spaudos atstovams pasisakė, jog ji dar prieš vestuves aplankė Ne-kalto Prasidėjimo šventovės lietuvių koplyčią.

Rugpjūčio 6 d. įvyko pačios vestuvės, kurias Amerikos televizijos tinklai perdavė per savo stotis visam kraštui. Daugumoje vietų jos buvo rodomos net tris valandas ar daugiau. Pačioje bažnyčioje televizijos filmavimo aparatų nebuvo leista pastatyti, tačiau viskas buvo atlikta iš lauko, papasakojant, kas tuo metu dedasi bažnyčioje.

PRIES MOKSLO METŲ PRADŽIĄ Čikagoje yra kviečiamas mokytojų suvažiavimas rugpjūčio 21 d. Jaunimo Centre. Kviečiami LB Čikagos apyg. ribose gyvenantieji Pb. Lituanistikos Instituto lektorai, augštesniųjų ir pradžios šeštadienių ir parapijinių liet. mokyklų mokytojai ir priešmokyklinio amžiaus institucijų auklėtojai.

Šio suvažiavimo darbotvarkėje, šalia kitų dalykų, yra numatyta: D. Velickos "Projekcinės kortelės" demonstravimas ir aiškinimas; pavasario šventės dainų ir tautinių šokių repertuaras rošti komisių sudarymas; paugliaus lietuvių kalbos vakarinių kursų steigimas ir kt.

Ryšium su šiuo suvažiavimu reikia paminėti, jog LB Čikagos apyg. švieti-mo komisija jau pradėjo spausdinti (Nukelta į 7 psl.)

MOHAWK FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

"Gyvataro" išvykos į vakarus

Sunku įsivaizduoti Hamiltono lietuvių koloniją be "Gyvataro", jaunatviškai pasiryžusio atstovauti mūsų menui svetimtaučiu tarpe! Ir šią vasarą, kai daugumas naudojasi gražiomis dienomis, atostogauja pajūryje ar prie ežero, "Gyvataro" nariai tų visų malonumų neturi, nes tenka ruošti šiltose salėse būsimiems koncertams. Po pasirodymo 4000 žiūrovų Hamiltono Gage parke jų laukia artingiausių metų dar trys — Rugpjūčio 19 d., Winnipeg — rugpjūčio 21 d. ir Kanados parodos uždarymo proga Toronte — rugpjūčio 5 d.

Ateinančiais metais Kanada švenčia savo gyvavimo šimtmetį. Numatyta labai plati programa, kurioje įtraukti ir lietuviai. Be numatyto leidinio ir Lietuvių Dienos Montrealyje parodos aikštėje, pirmoji garbė teko Hamiltono "Gyvatarui". Jo meniniai sugebėjimai jau buvo žinomi Canadian Folk Art Council direktoriui L. Kossar, kuris po hamiltoniečių pasirodymo Gage parko koncerte, lietuvių rekomendavo Kenneth Green — Ontario Folk Art Council direktoriui. Iš Centennial Commission buvo gauti 4.500 dol. "Gyvataro" nuskraidinimui į Reginą, kadangi šios komisijos tikslas — kultūriniais pasikeitimais, supažindinti vienos tautybės atstovus su kitų tautinių menu, sudaryti sąlygas jaunimui pakeliauti po Kanadą, pažinti jos gyventojus, gamtą, užmegzti ryšius su kitų tautybių kanadiečiais. Hamiltono "Gyvataras" yra tik antroji grupė višoj Kanadoj (pirmieji buvo Toronto airių šokėjų ir choras), įtraukta į tokia programą!

Kanados lietuviškoje spaudoje ir KLB krašto tarybų suvažiavimuose buvo plačiai diskutuojama parama stipresnėn menininkų pajėgum tolimesnių vietovių lietuvių, kurie, būdami mažesni skaičiumi, negali atsikviesiti menininkų koncertams ar tautinių švenčių programų įspildymams. Be vieno antro partizaninio visuomenininko, solisto apsi-

lankymo ar tik pasiuntimo magnetofoninės juostos mes nieko daugiau jiems duoti negalėjome (ypač vakarinei Kanados daliai). Bet štai netikėta proga atsirado "Gyvatarui" — vienai stipriausių S. Amerikos kontinente tautinių šokių grupių. Nežiūrėdami apleidžiamo darbo, net 34 šokėjai apsisotė koncertui Winipege. Ar tik koncertui? O, ne! Juk Jaunimo Metų proga bus užmegzti ryšiai su per tūkstančius mylių gyvenančių lietuviškų atžalų, nušluostyta kiek apnešta svetimom dulkėm lietuviška senimo dvasia.

Sveikiname "Gyvatarą" ir jos vadovę G. Breichmanienę, sujungus vakarinės ir rytinės Kanados tautiečius nauju, lietuvišku tiltu.

K. Baronas

BALFo šalpa apima daugelį kraštų

BALFo nariai JAV yra susibūrę į 63 veikiančius skyrius ir turi 1351 apsimokėjusį narį. Kiek yra rėmėjų — sunku pasakyti. Galima spėti jų būsiant per 10.000.

Didžiausias šalpos reikalingų skaičius bene bus Lietuvoje ir Sibire. Deja, nevisi jie apie BALFą žino, dar mažiau kas gali į jį kreiptis, tačiau jo šalpa Lietuvoje ar Sibire paskutiniu metu pasiekė 1,274 šeimas. Kitas didelis šelpiamųjų būrys yra Lenkijoje. BALFas yra susėjęs 2,677 liet. šeimas Lenkijoje; kaikiuriems per metų eilę buvo nusiųsta iki dešimt siuntinių. Vokietijoje BALF šalpos prašė ir gavo 455 šeimas, Prancūzijoje — 25, Argentinoje — 19, Brazilijoje — 17, JAV — 24, Belgijoje — 15, Austrijoje — 11. Kituose kraštuose, kaip Anglijoje, Australijoje, Vengrijoje, Italijoje, Kanadoje, Kolumbijoje ir panašiai, BALFo žinioje yra tik po kelias šeimas. Tuo būdu BALFo globoje visam pasaulyje yra 4,556 šeimos. Prie jų nepriskaityti dvi mokyklos, senukai prieglaudose, ligoniniai sanatorijose ar kaliniai, kuriems šalpa buvo teikiama kolektyviai.

Kun. L. Jankus

Mačiau Dariaus ir Girėno karstus

AL. GIMANTAS

Šio rašinio autorius, perskaitęs straipsnį "Dariaus ir Girėno atgarsių" "T2" 1966. VII. 7 laidoje atsiminė savo atsiminimus, kurie paryškina aname straipsnyje suminėtas faktus.

Tai buvo geužės mėn. pabaiga 1944 m. Kaune. Kauno universitetas okupacinės vokiečių valdžios potvarkiui buvo arba uždarytas, arba kairiųjų fakultetų veikimas labai susiaurintas. Tarnybos reikalais teko lankytis teismo medicinos institute, kuris veikė universiteto medicinos fakulteto rūmose, Mickevičiaus gatvėje. Atlikęs reikalus, prisiminiau, kad tu pačių rūmų pusrūsyje, koplyčioje, buvo laikomi Dariaus ir Girėno palaikai, nes iš nuolatinių jų amžinojo poilsio vietos Kauno kapinės įrušto mauzolejaus karstai buvo perkelti į minėtus rūmus, kol kapuose turėjo būti vykdomi mauzolejaus pataisymo darbai. Nusileidau į rūsi. Priešais prie augstų didelių durų, paspaudžiau rankeną. Durys nebuvo užrakintos. Tyliai ir vieni vienas įėjau į patalpą, kurioje dienos šviesos pakako iš palubėje įtaisytų kelių siaurų langelių, esančių šilgaitėje lygyje. Patalpomis buvo sukabinta visa eilė vainikų, su besibaigiančiais nubluoti kaspais ir sunkiai bėskaitomais įrašais, o centrinėje koplyčios vietoje, ant paauštinimo, vienu galu atremti į sieną, gulėjo du, šalia vienas kito, karstai. Ant pakylėjimo laiptų, prieky, taipgi buvo keletas vainikų. Palypėjau keletą laiptukų, kad būtų geriau matomi karstų viršūs. Jie buvo stikliniai. Gana neplonas dulkių sluogsnis buvo padengęs storus stiklus, bet ties abiejų didvyrių veidais, kažkienu buvo ranka nubrauktas dulkes ir per stiklą aiškiai matėsi abiejų lakūnų balzamuočių kūnai. Kadangi lakūnų galvos buvo apmautos odiniais pošalmiais, tad testimė netaip jau didelė veidų dalis ir ant krūtinės sudėtos rankos. Balzamavimas ir laikas, matyt, padarė savo, nes žvelgiant į palaikus abu atrodė taip panašūs į viens kitą, kad nežinančiam tikrai būtų buvę sunku pasakyti, kuris iš jų yra a. a. Steponas ir kuris a. a. Stasys. Priklaupeis ir sukalbėjus maldą, dar kartą pažvelgiau į amžinai miegančiuosius mūsų tautos didvyrius, tuo laiku nežinodamas ir netikėdamas, kad tai bus paskutinis žvilgsnis ir kad gyvenimo tėkmė mane nuneš į tą patį kraštą, iš kurio 1933 m. pakilo savo lemtingam žygiui tie du Amerikos lietuviai.

Kaip jau dabar yra paaiškėję, atsirado drąsių kauniečių, kurie, besiriantin sovietinei kariuomenei, abiejų lakūnų karstus buvo paslėpę ir užmūrė. Prieš keletą metų toji vieta buvo atrasta ir okupacinė valdžia leido didvyrių kūnus palaikyti kapinėse, nes netinkamo ar tik pasiuntimo magnetofoninės juostos mes nieko daugiau jiems duoti negalėjome (ypač vakarinei Kanados daliai). Bet štai netikėta proga atsirado "Gyvatarui" — vienai stipriausių S. Amerikos kontinente tautinių šokių grupių. Nežiūrėdami apleidžiamo darbo, net 34 šokėjai apsisotė koncertui Winipege. Ar tik koncertui? O, ne! Juk Jaunimo Metų proga bus užmegzti ryšiai su per tūkstančius mylių gyvenančių lietuviškų atžalų, nušluostyta kiek apnešta svetimom dulkėm lietuviška senimo dvasia.

Sveikiname "Gyvatarą" ir jos vadovę G. Breichmanienę, sujungus vakarinės ir rytinės Kanados tautiečius nauju, lietuvišku tiltu.

K. Baronas

BALFo šalpa apima daugelį kraštų

BALFo nariai JAV yra susibūrę į 63 veikiančius skyrius ir turi 1351 apsimokėjusį narį. Kiek yra rėmėjų — sunku pasakyti. Galima spėti jų būsiant per 10.000.

Didžiausias šalpos reikalingų skaičius bene bus Lietuvoje ir Sibire. Deja, nevisi jie apie BALFą žino, dar mažiau kas gali į jį kreiptis, tačiau jo šalpa Lietuvoje ar Sibire paskutiniu metu pasiekė 1,274 šeimas. Kitas didelis šelpiamųjų būrys yra Lenkijoje. BALFas yra susėjęs 2,677 liet. šeimas Lenkijoje; kaikiuriems per metų eilę buvo nusiųsta iki dešimt siuntinių. Vokietijoje BALF šalpos prašė ir gavo 455 šeimas, Prancūzijoje — 25, Argentinoje — 19, Brazilijoje — 17, JAV — 24, Belgijoje — 15, Austrijoje — 11. Kituose kraštuose, kaip Anglijoje, Australijoje, Vengrijoje, Italijoje, Kanadoje, Kolumbijoje ir panašiai, BALFo žinioje yra tik po kelias šeimas. Tuo būdu BALFo globoje visam pasaulyje yra 4,556 šeimos. Prie jų nepriskaityti dvi mokyklos, senukai prieglaudose, ligoniniai sanatorijose ar kaliniai, kuriems šalpa buvo teikiama kolektyviai.

Kun. L. Jankus

Jie šoks Kanados vakaruose — Reginoj rugpjūčio 19, penktadienį, Winnipege rugpjūčio 21 — sekmadienį. Tai dalis tautinių šokių grupės "Gyvataro" šokėjų, pagarsėjusių savo menu. Plačiau žiūr. "Gyvataro" išvykos į vakarus

Rusai chuliganai siaučia

Rimas Gintautas

Kompartija dažnai šneka apie naują, komunistinę moralę. Ji, rusams talkininkaujant, jau išaugino vaisius. Jų sėkla — pikto sėkla. Rusai komunistai girtuokliauja, naudojami pirmenybėmis, išnaudoja lietuvių, kuriuos tiesiog mėsū vadinu. Nusikaltimas gena kitą daryti. Neatsilikia ir rusai jaunuliais. Štai jaunulius girtuoklis, ištvirkėlis, vagis, pataisos namuose pusantrų metų buvęs, paleidžia šūvis į besivalkiojančios žmonės ir vieną asmenį nužudo.

Lietuvio kompartija savo išaugintą vasių — jaunulius nusikaltėlius kažin kodėl vadinu chuliganais. Apie juos šneka saugumo ministeris, nepajėgias jų suvaldyti, spaudoje apie juos mirga ilgi straipsniai, lyg jie būtų sovietinės santvarkos didžiausi didvyriai.

Šūviai nuaidėjo. Nekaltas žmogus krito. Nusikaltėlis pagautas. Leiskime pasakoti E. Matviekiui, korespondentui, apie tolimesnę eiga ("Tiesa", VII.10, Nr. 160):

Kas gi jis? Vladimiras Zirianovas. Aš mačiau jį. Nenoriu daugiau matyti! Šaltos akys. Balti, neįdėję delnai. Nuo šių nedirbusių rankų krito žmogus. Visą gyvenimą mažiausiai į juos poilsio. Neaukštas, kresnas. Atlejos. Devyniolika metų.

Jis nuosekliai pasakojo tartytojui apie save antradienį. Tai buvo ne darbininko antradienis, ir jam niekur nereikėjo nei skubėti, nei vėluoti.

— Sutikau savą draugą Koroskovą ir nuėjome pas jo merginą Valę. Turėjo me butelį degtinės. Ten buvo dar viena mergina, kurios vardo nežinau. Išgerėme. Paskui išėjė sutikome Ninačios. Išgerėme vyno. Parėjau namo. Kažkodėl įsionorėjau pašaudyti. Turėjau paslėpęs prieš parą metų vogtą sautaują. Pasiėmiau ir išėjau į mišką. Kadangi buvau išgeręs, tai nelabai supratau, ką darau.

— Jūs kaltinamas žmogžudyste dėl chuliganiskų paskatų, — sako tartytojas.

— Kaip tai chuliganiskų? — nesutinka Zirianovas.

Ir nutyla. Po valandėlės ištaria: — Savo kalte pripažįstu visiškai... Greitai suėjęs dveji metai, kai jis, nepilnametį mašinų nuvarinėtoją, spalio rajono liaudies teismas nuteisė aštuoniolikai mėnesių laisvės atėmimo. Žiemą, grįžęs iš kolonijos, dirbo tik dvi dešimt dienų. Gražtų gamykloje jam nepatiko...

Jau daug metų jo nuotrauka yra Tarybų rajono milicijos skyriuje; biografinė, skiriamosios žymės, — viskas ten. Jis turi namus, motiną, bet iš tikrųjų gyvena ne ten, o gatvėje. Dieną naktį.

Gs.

Jaunosios lietuviškos Dainavos stovyklavietėje klauso vadovų nurodymų

Kas jo draugai? Kas prieši?

Chm, draugai... Reikia pagalvoti. Ne visais gal galima pasitikėti! Na, štai bendraminėliai, vienmečiai... Jis, Vladimiras Zirianovas, kurio slapvardžiai net trys — "Aušra", "Mėlis", "Zvėris". Vytautas Rimkus — "Impulsiu" (!). Dabar "Impulsiu" kolonijoje. Už vagystės... Kitu du — Viktoras Ninachovas ("Dvasia") ir Nikolajus Koroskovas ("Zilis"). Šitie laisvėje. Jie du kartais plėšia telefonų, gazuoto vandens automatus kasas, pavagia kokią kepurę, kartais pasigeria, kartais pašaukia, pagarsina kokią praeivį. Jie niekuo nenužudo ir laisvi.

Ką veikia milicija?

Kompartija giriasi, kad milicija tarnaujanti žmonėms. Ką ji daro su nusikaltėliais, kurie persekioja žmones. Ji sakosi auklėjanti vadovaudamasi komunistine moralė. Kaip ji auklėja, tegu pasakoją korespondentas E. Matviekas:

Tarybų rajono milicijos skyriaus vyresnysis operatyvinis darbuotojas pavargusiomis akimis pažvelgia į storą albumą, skirtą nepilnametims. Naktį jis nemiegojęs — budėjo; o kas žino, ar dabar, išeidamas išsėtis, neišgirs, kad jo auklėjamas suimtas?

Skubiai pervers albumo lapus, ištraukė seną nuotrauką.

— Zirianovas. Pats fotografavau... Šešerius metus su juo vargau.

Žmogus aiškiai tvardėsi. Jis sąžiningai atliko savo pareigas, nesigalėjo ištermės, sveikatos, bet po tiek laiko visgi liko nelaimėjęs. Sunku šitai suvokti. Ką jis galėtų pasmerkti? Tik save... Vadinasi, nesugebėjo, neįveikė, nesėpėjo. Ir jis tyliai pergėvavo savo kanciją, galvodamas, kad "Dvasia" arba "Zilis" šiandien-ryt gali nueiti "Zvėries" pėdomis.

Kiek su "Zvėrim" buvo kalbėta, kiek popieriaus prirašyta, kiek komisijoje nepilnametį reikalams svarstytai! "Zirianovai, būk žmogus... Kodėl nesimokai? Kaip tau negėda neuždirtų duona valgyti? Tu sveikas, jaunas, Gali tiek naudoti visuomeni atnešti!"

Juokėsi Zirianovas. Juokėsi. Jis gi suprato: jeigu kviečia į miliciją — kalbės apie tai, kad negrąžti būti chuliganu, jeigu į komisiją nepilnametį reikalams — apie tai patį. Ką jam padarys? Ten kalba, kad bausti — per jauną, bausti per mažas nusikaltimas. Kad ir kas būtų, jis auklės — ilgai, kantriai. Kartais griežčiau, kartais jautriau. "Prašom". — "Zvėris" nepriestariauja.

Vogti mašina — jau kitas dalykas! Už, už tai teko pusantrų metų pabūti už grotų... Ten baigė aštuonias klases, galėjo sportuoti, dalyvauti saviveikloje. Nei lova per kieta, nei valgis per sprangus.

"Humaniškumas", — supranta "Zvėris".

Grįžo iš kolonijos, o vyresnysis operatyvinis darbuotojas jau ir pastinka, jau ir kalbina. "Na, Zirianovai, turėjai laiko, pergalvojai savo gyvenimą. Būsi žmogus?" Zirianovas juokiasi. "Pažiūrėsim..."

Vyresnysis atsakingas už jaunąjį. Jis jam ir mokytojas ir tėvas, ir kolektyvas (juk kito neturi!). Tačiau jaunasis vėl nei dirba, nei mokosi: valgo, geria. "Po velnių, Zirianovai! — neištvėria vyresnysis. — Devynis kailius nuo tavęs reikia nudirbti!" "Tss, viršininke... — susiraukia Zirianovas. — Neturi teisės".

Vyresnysis sukanda dantis. Žino, jaučia: kada nors Zirianovas iškės baisy pokštą, o jis tikrai neturės teisės jį čiupinėti, kol nėra fakto, įrodymo. Ir vyresnysis gerasirdiškai auklėja storžievį chuliganą. Mėnesių mėnesiais.

Komunistinio auklėjimo vaisiai

Korespondentas taikliai surikiuoja įvykius, kurie rodo ne tik komunistinės moralės, bet ir jos idėjų menkystę.

Tačiau taip ateina antradienio vakaras, ir milicijoje suskamba telefonas: "Miške nužudytas Aleksandras Simko..." Tada "Zvėries" auklėjimas jau baigtas. Tik tada!

Dabar bus griežiausias teismas. Nusikaltėlis gaus deramą bausmę. Bet pažiūrėkime, kokios jėgos pralaimėjo prieš šį vieną, užkietėjusį! Motina, "Elfos" gamyklos darbininkė, 28-ji ir 12-oji vidurinės mokyklos, kuriose Zirianovas mokėsi, komisija nepilnametį reikalams, kolonija, draugovinė, kai, milicija. Šimtai žmonių stebėjo Zirianovą, bet jis vis tiek ištrūko į savo stichiją!

O gal blogai, kad šimtai? — Zvilgterkit, — vyresnysis operatyvinis darbuotojas padavė krūvelę popierių. — Nauja byla. Pavogė mašiną, apvirto, vos neužmušė praeinančios merginos... Soferį, palikus savo mašiną be priežiūros, nubaudė autoinspekcija — atėmė teises. O kaltasis šypsoi: nepilnametis...

Stai ką jis rašo apie save. Ar nežinodami suprastumėt, jog tai nepilnametio žodžiai?

"1966 metų birželio 28 dieną po darbo, apie 15 valandą su savo kontoros darbuotojais oragnizavome išgerimą. Dviese išgerėme pusę litro degtinės. Degtinę gėrėme Neris upės pakrantėje, prie Žirmūnų gatvės.

Po degtinės gėrimo autobusą parvažiavau namo. Namuose aš persirengiau ir išėjau atgal į gatvę. Visą laiką buvau aikštėje prie Filharmonijos.

Toje aikštėje stovėjo sunkvežimis, kuriame buvo du berniukai. Jie sėdėjo kabinoje ir signalizavo. Pamatęs tuos berniukus, aš tuoj prieėjau, išėjau juos iš kabinos, atsisėdau pats, su metalinio laido pagalba užsivėžiau motorą ir nuvažiavau, turėdamas tikslą pasivažinėti.

Prie namo Nr. 23, Bokšto gatvėje, įvažiuoju į duobę, ir sunkvežimis pasiviro kairėn. Aš išlindau iš kabinos ir nubėgau į Subačiaus gatvę. Tiesių vairuotoi mašiną aš neturiu, bet vairuoti išmokau, dirbdamas ATK Nr. 8.

Tokį (mano pabr. — E. M.) nusikaltimą padariau pirmą kartą. Aš esu buvęs patrauktas tikrai (mano pabr. — E. M.) administracinėn atsakomybėn dėl smulkus chuliganiskumo".

Nepilnametis, visiems matant, gali gerti degtinę, daužyti mašinas ir niekam tai neatrodo vaikiška. Vaikiskumas iškyla milicijoje, atskleidus dokumentus. Prie stikluo — pilnametis, prieš įstatymą — jau ne. Aišku, kam tai išeina į sveikata. Prabanga.

Šio "nepilnametio" rytdieną numatyti nesunku. Jį teis. Gal pateks kolonijon, gal ne. Jei pateks, sugrįš. Bet jau niekas jo nebeįleis iš akiračio. Nei milicija, nei pensininkai, nei namų valdyba...

Tikrai niekas. Kompartijos moralistai, nei milicija, nei įstatymai, nei teismai. Ir šioje beviltiškoje padėtyje telieka kreiptis į lietuvių visuomenę: gintis nuo rusų chuliganų, kurių tėvams tik neseniai nudžiūvo lietuvių nekaltas kraujas, bet liko neišperkama kaltė.

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydomeji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.P.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLA

Šie metai yra jaunimo ir stovyklų metai. Turbūt dar nevienais metais nebuvo tiek daug jaunimo, kaip šiais metais. Atrodo, kad ir visos stovyklos buvo gana gerai planuotos ir ruoštos su didesniu atsidėjimu, negu ankstesniais metais.

Kanados moksleiviai ateitininkai šiais metais surengė dvi stovyklas: Montrealio "Baltijos" stovyklavietėje ir pranciškonų stovyklavietėje New Wasaga, Ont. Si stovykla jau buvo 14-toji Kanadoje ir pati gausiausia. Per abi savaites stovykloje 178 stovyklautojai. Reikia pastebėti, kad kas metai stovyklaujančių skaičius ne mažėja, bet didėja. Tai geras ženklas, o kartu ir įpareigojimas rengėjams geriau paruošti stovyklas ir jų programas.

Jaunučiai ir jaunesnieji

Si ateitininkų stovykla skyrėsi iš ankstesniųjų tuo, kad šiais metais joje buvo arti 50 stovyklautojų, jaunesnių kaip 12 metų. Juos buvo bandoma atskirti. Jie miegojo atskiruose pastatuose su savo vadovais. Taipgi buvo bandoma turėti atskirą programą bei užsiėmimus. Iš anksto programa buvo planuota tik vyresniesiems, tad jaunesniųjų programa šiais metais nebuvo pilnai paruošta. Žinoma, jie vistiek buvo patenkinti, nors vyresnieji rodė jais savo nepasitenkinimą. Atsidėjusių vadovų dėka jaunesnieji turėjo įvairius darbelius, atskirus pasikalbėjimus ir sportą. Jaunesniems vadovavo Elena Gudinskienė, kuriai talkino energingi padėjėjai: Jonas Vaskevičius, Gabija Juozapavičiūtė, Rūta Urbonaitė ir Algis Puteris. Ateičiai lieka klausimas: jaunesniųjų stovyklas rengti kartu su vyresniais, ar atskirai?

Vyresnieji

Vyresniųjų amžius buvo nuo 13 iki 18 metų. Jų buvo daugiausia. Tai gal vienintelė jaunimo stovykla, kur yra tiek daug vadinamų "teenagerių" ir tas stovyklos vadovybėi sudaro ypatingą rūpestį. Reikalinga yra ne tik drausmė bet ir jų supratimas.

Stovyklos didžiausią naštą nešė komendantas Romas Mitalas, kuris stengėsi, kad laikas nebūtų veltui eikvojamas. Buvo bandoma surengtas rašinėlių konkursas, kuriame pirmą premiją laimėjo Vyt. Abromaitis, II — Milda Danytė; trečioji buvo padalinta Alg. Nakrošiui ir Stasiui Petrauskui.

Mergaičių vadovė buvo Živ. Slekytė, o berniukų vadovai — Paulius Alšėnas iš Kleavelando ir Eug. Blyskis iš Londono. Jiems talkino eilė jaunesniųjų vadovų.

Ar stovykla atsiekė savo tikslą? Apie tai kitą kartą. K.

Montrealio ateitininkų stovykloje: jaunieji stovyklautojai stiprinasi. Maisto dalina A. Zubienė. talkina: T. G. Kijauskas, S.J., J. Ladyga, ir M. Girdžiuvienė

Kunige, matome Tavo darbus

TĖVO BARNABO MIKALAUŠKO, OFM, PASTORACINIO IR VISUOMENINIO DARBO NIAGAROS PUSIASALYJE DEŠIMTMEČIS

Dešimt metų žmogaus gyvenime, jei išskirti vaikystę ir pasipuoštas gyvenimui, yra labai žymiai dalis. Tokia žymia savo gyvenimo dalį Tėvas Barnabas Mikalauskas, OFM, praleido St. Catharines, Wellando, Port Colborne ir Niagara Falls lietuvių tarpe. Jis šioje apylinkėje įmynė labai giliai savo pėdas ir nudirbtų darbų vainiką išpuošė gražiausiomis gėlėmis. Tų darbų — gėlių, dėl jų gausumo, šiame rašinyje nematoma atpasakoti, todėl pasitenkime tik ryškiausiais.

Atsikėles į šią apylinkę, T. Barnabas rado parapiją dar kūdikio lopšyje — jaunutės vos 2 metų, kitaip sakant, dar kūrimosi stadijoje. Kiekviena pradžia yra sumki, o žiūrint iš šalies kartais atrodo neįmanoma. Optimistas Tėvas Barnabas nepabūgo tos padėties — užmiršęs pats save ir savo sveikatą tvirtai kibo į darbą. Remiamas parapijiečių, ruošė parapijos didingas šventes, gegužines, įvairius parengimus teikdamas lėšas koplyčios užbaigimui, vienuolyno atnaujinimui.

Dabar, Dievui dėkui, koplyčia ir vienuolynas atnaujinti pagal archit. inž. dr. A. Kulpavičiaus projektą. Perstatytas altorius, papuoštas bareljais, idėti vitražai, pastatytas koplyčios dailus bokštas su labai gražiu kryžiumi, kuris liudija Tėvų pranciškonų nuėjus keliuos, kuriant tą židinį.

Wellandas neturi savo bažnyčios. Tėvas Barnabas pats parūpino tinkamas patalpas pamaldoms, lietuvių susirinkimams, mityboms ir pan. Jo neatbaido ir slidžiausias žiemos kelias, — laikrodžio rodyklės tikslumu jis visuomet atsiranda pamaldose.

Atrodo, kas anksčiau pasakytą, kad tikrai jau jo daug padaryta, bet čia yra tik maža dalė jo darbų. Jis tame laikotarpyje suorganizavo meno ratelį "Gintaras", kuriam ir pats parasydavo vaidinimėlius, dalyvaujo jo repeticijoje. Taip pat "Gintaras" turėjo tr tautinių šokių grupę. Šis telkinys veikė 10 metų.

T. Barnabas taipgi suorganizavo skautų tautinių šokių grupę. Daug triuso idėjo dirbdamas su skautais rėmėjais, atlikdamas didžiausią darbų dalį. Jis kartu su rėmėjais suruošė keletą didelio masto parengimų, kurių pelnas įgalino skautus įsigyti tinkamą stovyklavimui inventorių. Jis suorganizavo gražų chorą, kuris, reikia pasakyti, gražiai veikė pasirodymas keliuose parengimuose bei giedodamas bažnyčioje. Jis buvo vienas pirmųjų pasiryžusių organizuoti lietuviškoms mokykloms apylinkėje. Wellando apylinkės šeštadieninė (Nukelta į 4 psl.)

Kas parašys giedotines lietuviškas Mišias

Liturginiam Bažnyčios atnaujinimui tebevykstant, jausdami liturginės muzikos stoką lietuvių visuomenėje, „Laiskai Lietuviams“ Jaunimo Metų proga skelbia konkursą sukurti jaunimui pritaikytas Mišias.

Sąlygos: 1. Muzika turi būti parašyta sekančioms Mišių dalims: „Viešpatie, pasigauk“, „Garbė Dievui augstybėse“, „Tikiu vieną Dievą“, „Sventas, sventas“, „Tėve mūsų“ ir „Dievo Avinėli“. 2. Turi būti naudojamas 1965 m. gruodžio 3 d. liturginės tarybos Romoje patvirtintas Mišių tekstas (randamas „Draugo“ spausdintoje knygoje, vardu „Sventos Mišios lietuviškai“, tik išpažinime „Tikiu vieną Dievą“ turi būti atitaisytos dvi klaidos: vietoj „amžių amžiais gimusi iš Tėvo“ turi būti „amžių amžiais gimstanti iš Tėvo“ ir vietoj „gimusi, bet nesutverta“ turi būti „gimstanti, bet ne tverinama“; „Draugo“ adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629, U.S.A. 3. Mišių nuotaka turi būti lietuviška savo dvasia ir melodijomis. 4. Harmoninės gi ir kompozicinės priemonės turi būti mo-

dernos. 5. Mišios turi būti vienkalsės, bendram giedojimui, patogios eilinio balso apimčiai, bet taip parašytos, kad galėtų būti giedamos ir su mišriu chorų, jei toks choras yra. Tačiau tiek choro partija, tiek vargonų palyda turi būti nesudėtingos ir nesunkiai išpildomos. 6. Mišios turi būti pritaikytos jaunimui, t.y. gyvos ir džiaugsmingos.

Rankraščiai pasirašomi slapvvardžiu ir su atskirame voke užrašyta tikrąja autoriaus pavardę bei adresu pasiunčiami: Mišių konkursui, „Laiskai Lietuviams“, 2345 W. 56th St., Chicago, Illinois 60636, U.S.A. Skiriamos dvi premijos: I — 200 dolerių ir II — 100 dolerių. Mecenatai: dr. L. Kriaučiūnas (100 dol.) ir V. Kuliešius (100 dol.). Konkurso vertintojų komisiją sudaro: Petras Armonas, Balys Chomskis, Alice Stephens, Leonardas Šimutis, jr. ir Juozas Žilevičius. Konkurso terminas: gruodžio 15 d. (pašto antspaudu data; prieš pat terminą prašom siųsti oro paštu, ypač jei ne iš JAV).

„Laiskai Lietuviams“ redakcija

ALBINA MAKŪNAITĖ — LAUREATĖ

Lietuvoje paskirtų 1966 m. respublikinių premijų laureatų tarpe yra seniai laukta grafikės Albinos Makūnaitės pavardė. Premijuoti buvo trys dailės pasaulio atstovai — A. Makūnaitė, vėlinio J. Mikėnas ir A. Savickas. Skulptoriaus J. Mikėno pomirtinį atžymėjimą tenka laikyti gražiu, bet gerokai pavėluotu mostu, o A. Savickui premiją laimėti, atrodo, padėjo jo drobių grynai propagandinė tematika. Tai, matyt, jautė ir vertintojų komisija, jam paskyrusi antrąją premiją ir A. Makūnaitę atidavusi pirmąją už jos graviūrų ciklus „Eglė žalčių karalienė“, „Rugio daina“ iliustracijas Just. Marcinkevičiaus eilėraščiui „Baladė apie Ievą“.

Prieš 15 metų baigusi dailės institutą, A. Makūnaitė visa širdimi pasinėrė į kūrybinio darbo sukūrimą. „Liter. ir Meno“ redakcija apie ją rašo: „Grafikė Albina Makūnaitė retai pamatysi triukšminguose susirinkimuose, posėdžiuose, dar rečiau čia išgirs jos balsą. Dailininkė priklauso prie tų žmonių kategorijos, kurie, kaip sakoma, mažiau kalba, daugiau dirba...“

Giliai darbo vagą A. Makūnaitė yra išvairiusi knygų iliustravime — jos darbšti ranka papuošė K. Kubiliūno knygą „Stovi pasakų namelis“, P. Cvirko „Pasaka apie Eželį ir jo jauną pačią“, liaudies pasakas — „Saulės vaduotojas“, „Ežerinis“, „Gulbė“ — karaliaus patį, Lazdynų Pelėdos „Rastus“, J. Marcinkevičiaus poemą „Dvidešimas pavasaris“ ir visą eilę kitų. „Saulės vaduotojo“ iliustracijose ji pirmą kartą savo raizinius nuspalvino ak-

varele. Rezultatą apibūdina J. Umbrasas: „Skambūs, išradiniai harmonizuoti spalviniai akordai iliustracijoms suteikė daug patrauklumo ir emocinės įtaigos, dar labiau išryškino jų legendarinį charakterį. Įvesdama į raizinių ranka palietas spalvas, dailininkė rėmėsi liaudiškomis tradicijomis, suteikė joms naują skambesį...“

A. Makūnaitė yra sukūrusi keturis lino raizinių ciklus — „Kaukazė“ 1958m., „Rugio daina“ 1959–60 m., „Lino daina“ 1960 m. ir „Eglė žalčių karalienė“ 1962 m. Mintį „Rugio dainai“ davė S. Nėries eilėrašio „Mano vaikelis“ vienas posmas, „Lino dainai“ — liaudies motyvas „Linelius roviau ne vieną“, „Eglė žalčių karalienė“ — liaudies pasaka.

„Rugio daina“, pradėta S. Nėries posmu apie vaikelį, paklydusį dėl agunėlės raudonos ir rugių gelelės mėlynos, išsivystė į stambų kūrinių, kuriame pavaizduota artojo kova už duonos kąsnį. „Lino dainoj“ vyrauja pirmoji meilė, muzikinis ritmas, nuotainingi peizažai. Spalvotame lino raizinių cikle „Eglė žalčių karalienė“ A. Makūnaitė nesiekia nuoseklaus pasakos akurimo, bet pasitenkina pagrindiniais jos momentais, vidine pasakos veikėjo nuotaka. Meno kritike I. Korsakaitė „Tiesos“ kultūriname puslapyje rašo: „Vienas svarbiausių ciklo meninės išraiškos komponentų yra koloritas. Būtent jis pripildo puikias kompozicijas emociniu krūviu. Be jo ornamentali, sudėknotyva raizysena vargu ar pajęgtų taip giliai per-

teikti plačią jausmų ir nuotaikų skalę, sutilpusią penkiuose ciklo estampuose...“ Jai priitaria kolega U. Umbrasas „Liter. ir Meno“ puslapyje: „Savo grafinės kalbos originalumu, vaizdų ryškumu, grožiu ir emocinės įtaigos jėga šis ciklas įgyja didelės apibendrinančios reikšmės, įkūnia liaudies svajones apie taurumą, dorą ir ištikimybę...“ Dramatišmo viršūnę pasiekia raizinyje „Brolių kerštas“, kur ją dar labiau išryškina violetinės, mėlynos ir geltonos spalvos kontrastai.

J. Marcinkevičiaus „Baladės apie Ievą“ iliustracijas A. Makūnaitė pradeda susimąstiusios senutės veidu, atkuria jos vaikystę, jaunystę ir baigia simboliiniu vaizdu — leivos pavirtimu į medį, kuriame išdrožta kenčianti motina. Albina Makūnaitė ir Aldona

Skirutyte yra talentingiausias grafikas dabartinėje Lietuvoje. „Eglės žalčių karalienės“ kūrėja pagaliau susilaukė oficialaus įvertinimo. Belieka tikėtis, kad ateityje jo susilauks ir antroji dailininkė.

Atsiūsta paminėti

Vytis, official organ of the Knights of Lithuania, Nr. 6, vol. 52, birželio mėn., 1966 m. Red. Irene Sanus, 2520 W. 68th St., Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Skautų Aidas, lietuvių skautų ir skaučių laikraštis, Nr. 6, birželio mėn., 1966 m. Leidžia LSS Tarybos Pirmija. Vyr. red. v. s. Antanas Saulaitis, Old Colonial Road, Oakville, Conn. 06779.

Domas Velička, KONSPEKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS METODIKA, II dalis, grožinio skaitymo pamokos,

91 psl. Išeido Pedagoginis Lituanistikos Institutas, mecenatas Lietuvių Fondas, Cikaga — 1966 m., kaina \$2.50.

Acen News, a bimonthly review of the Activities of the Assembly of Captive European Nations, No. 124, July-August, 1966, 24 psl. Published by Press Bureau of Acen, 29 West 57th St., New York, N. Y. 10019, U.S.A.

Raudondvario Padangė, 1965-1966 Nek. Pradėtosios Sv. Mergelės Marijos Seserų bendrabučio leidinys. 24 psl., gausu iliustracijų.

Elenchus, 1966 m. ALRK Kunigų Vienybės Leidinys, 55 psl. Lux Christi, 1966 liepos nr. 2(25). Leidžia ALRK Kunigų Vienybė.

Biuletenis, Nr. 5, 1966 Jaunimo Metal. LKDS biuletenis, leidžia Centro Komitetas, 1224 E. 84th St., Cleveland, Ohio 44103.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

APIE ANATOLIJAUS KAIRIO „DIAGNOZĖ“ atspausdino straipsnį latvių laikraštis „Latvija—Amerika“ š. m. 62 nr. Straipsnis parašytas J. Gliados. Jame minima, kad latviai šį rudenį ketina vaidinti „Diagnozė“ Cikagoje ir Toronte.

LAISVŲ VENGŲ RASYTOJŲ laikraštis „Nemzetor“, leidžiamas V. Vokietijoje anglų kalba, š. m. gegužės-birželio mėn. numeryje atspausdino ilgą straipsnį apie Pabaltijo valstybes ir jose įvykdytas sovietinės deportacijas. Laikraštis skirtas kovai už pavergtų tautų laisvę. Adresas: T. Keckesi-Tollas, Schleissheimerstrasse 294, W. Germany.

A. TYRUOLIS-ESPŁAUKIS šią vasarą aplankė Sv. Žemę, Turkiją, Graikiją, Italiją ir kitus kraštus. Įstanbulę jis turėjo progos aplankyti Konstantinopolio patriarchą Atenagorą, Jeruzalėje — lotynų apeigų patriarchą A. Gori; Romoje dalyvavo bendroje audiencijoje pas popiežių Paulių VI. Taipgi jis buvo nuvykęs pas stigmatizuotąjį Tėvą Pijų. Po kelionių A. Tyruolis dirbs mokslinį darbą Šveicarijos, Austrijos ir Vokietijos universitetų bibliotekose.

KUN. STASYS YLA grįžo iš Romos į Putnamą JAV, kur baigia tvarkyti savo studiją apie Šiluvą. Medžiagos prisirinko gana daug, ir ji apims du tomu. Pirmasis tomas nagrinės grynai istorinę dalį, kurioje bus pavaizduoti Lietuvos istoriniai įvykiai, susiję su Šiluva. Tiksliau tariant, tai bus to laikotarpio Lietuvos istorija, matoma pro Šiluvą liečiančius dokumentus. Antrasis tomas apims Marijos apreiškimą, jos kultą ir pan. Veikalas sudarytas pagal Vatikane rastus dokumentus, kurie ligi šiol nebuvo panaudoti. Pirmasis tomas jau parašytas, antrajam — surinkta medžiaga. Veikalas bus įdomus ypač tuo, kad atskleis daug naujų Lietuvos praeities faktų, mūsų istorikų tiesiogiai dar netyrinėtų.

DAILES PARODA JAUNIMUI buvo surengta Putnamo stovyklautojoms. Muzėjus ALKA patalpose į atidare vysk. Pr. Brazys, įžanginę kalbą pasakė prel. Juras. Parodoje buvo išstatyti šių dailininkų paveikslai: Galdiko, Elksaus, Igno, Inlevičienės, Dagio, Juodžio, Jurkaus, Gedvilienės, Kepalaitės, Mikšio, Pautieniaus, Zubenės, dr. Žukauskienės, Žuromskio, Viesulo.

DR. BRONISŲ POVLAITIS yra tabako tyrimo stoties vedėjas Delhi, Ont., srityje. Pastaruoju metu Kanados spaudoje „The Canadian Tobacco Grower“ ir „Tillsonburg News“ paskelbė apie jo tyrimus naujai atsiradusios tabako ligos — „oro dėmių“, kurios atsiranda ant tabako lapų. Dr. Povilaitis su savo bendradarbiais susėkė kad tos ligos priežastis — ozonu užkrėstas oras, ateina iš JAV pramonės įmonių. Dabar dr. Povilaitis įsiekio būdą tai ligai nugalėti ir daro įvairius bandymus p. Simučiu ūkyje.

DAIL. K. ŽUROMSKIS, atostogaudamas Kennebunkporte, Tėvų pranciskų gimnazijoje įsirengė studiją ir nutapė visą eilę paveikslų.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

EKSLIBRISŲ PARODA atidaryta „Vilniaus“ kino teatre Vilniuje. Šie knygos nuosavybės ženklai yra atlikti oforto technika, raizyti line ir medyje. Keturiadėsimt parodos eksponatų sukūrė dailininkai — A. Kučas, L. Pučkoriūtė, V. Jučys, A. Svažas, R. Dichavičius ir J. Petrauskas.

TELSIU KRASTOTYROS MUZEJŲJE surengta liaudies kūrybos įmonės „Minija“ dirbinių paroda. Lankytojų dėmesiui patraukia S. Lukošiaus ir L. Černiausko drobės — „Žiema Stonaičiuose“, „Žiemos rytas prie Minijos“, „Vasaros peizažas“, Vyt. Savickio, V. Banevičiaus ir J. Bunkos sukurto žemaitiškos klumpės, sagės, vėriniai, dėžutės, įvairios figūrėlės liaudies dainų ir padavimų tema.

VIKTORO VIZGIRDOS „peizažų, portretų ir natūrmortų paroda atidaryta Vilniaus dailės muzėjuje. JAV gyvenančio tapytojo 90 darbų buvo surinkta iš muzėjų fondų ir privačių rinkinių. Didžioji išstatytųjų darbų dalis yra Kauno M. K. Čiurlionio ir Vilniaus dailės muzėjų nuosavybė. Parodos surengimas — savotiška staigmena ir šiaip, ir anapus Atlanto, nes dailininkas į užsienį pasitraukė paskutiniiais karo metais ir yra priskiriamas „dipukų“ grupei. Parodos rengėjai šį faktą nutylė. V. Vizgirda pristatydami kaip vyresniosios kartos lietuvių tapytoją, šiuo metu gyvenantį JAV.

XV TARPTAUTINIAME FILMŲ FESTIVALIJE Karlovy Vary, Čekoslovakijoje, Vyt. Žalakevičius filmas „Niekas nenorėjo mirti“ vertintųjų komisijos buvo pripažintas silpniausiu už tris premijuotus jugoslavų, vengrų ir čekoslovakų filmus. Pagrindinis prizas — „Kristolinis gaublys“ dėl filmų menkumo iš viso nebuvo paskirtas. Už Vaitkaus vaidmenį minėtame V. Žalakevičiaus filme premijos susilaukė Panevėžio dramos teatro aktorius Donatas Banionis. Festivalį aprašęs amerikiečių „Time“ žurnalas lietuviškojo filmo net nepaminėjo, pasitenkindamas ilgoku rašiniu apie čekoslovakų filmuose pastaruoju metu pastebimą meninį atkūtimą, kuris jiems atneša tarptautinį pripažinimą ir netgi premijas Hollywood.

PROF. PETRO KALPOKO, 1945 m. mirtisio žymaus tapytojo, 32-ųjų spalvotų reprodukcijų aplanką išleido „Vaiga“.

KINO APYBRAIŽA apie Panevėžio dramos teatro rež. Juozą Milnį paruošė filmotojas J. Tomaševičius ir rež. A. Dausa. Ji pavadinta — „Ten, už durų“. Premjeros ekrane laukia ir dokumentinė apybraiža „Dore-mi“, skirta Vilniaus M. K. Čiurlionio meno mokyklai, jos būsimiems menininkams, jų šokiadieniams. Apybraižos kūrėjai — rež. M. Giedrys ir filmotojas P. Abukevičius. Placialekran kine apybraiža apie praeities ir dabarties Vilnių suka rež. A. Grikevičius su filmotoju Z. Patulovu. Ją numatoma pavadinti — „Laiskas eina per miestą“.

THEODORE S. THURSTON:

Didžiausias lietuvių tautos lobis - kalba

Lietuvių kalba kaskart vis daugiau patraukia kalbininkų ir kitų sričių mokslo vyrų dėmesį. Vis daugiau pasirodo veikalų bei atsiliepimų kitų tautų spaudoje apie lietuvių kalbos senumą, turtingumą ir jos didelę vertę kalbotyros moksle. Skaityant svetimųjų parašytus veikalus ir atsiliepimus, susidaro įspūdis, kad jie mūsų kalbą žymiai daugiau vertina ir ją rūpinasi, negu mes patys — tos kalbos paveldėtojai ir tikrieji savininkai. Čia ir persisi mintis, kad blogas šeimnininkas, kuris nesiurpina savo ūkiu. Tokio ir trobesių stogai nuplyšę ir žemė dirvonuoja. Atrodo, kad ne vienam iš mūsų paveldėjimo keliu pirmasis momentas yra atsineštas ir į tremtį. Kalbėdami apie lietuvių kalbos puoselėjimą bei jos išlaikymą, turime pripažinti, kad čia ir stogai prakiurę, ir dirvoje piktžolės klesti. Nyku darosi matant, kaip tremtyje užaugusios lietuviškos ir lietuvių strimgalvės ištėkė už svetimųjų arba tuokiasi su svetimtautėmis. Tokiose šeimose lietuvių kalba jau palaidda. Laidojama ji ir tose šeimose, kur tėvai su vaikais grablojosi svetimos, bet nevartoja lietuviškosios — gimtosios kalbos. Gaila, kad prie šio nautėjimo tvano prisideda net lietuvių inteligentai.

Svetimšalio kalbininko nuomonė

Prieš kiek laiko pasirodė Theodore S. Thurston veikalas „Comparative Philology and An Outline of Lithuanian Grammar“, kuriame labai iškeliamas lietuvių kalbos vertė ir jos turtingumas. Autorius nurodo nepaprastą lietuvių kalbos struktūros tobulumą, žymiai prašokantį graikų ir lotynų. Dėl kalbinio tobulumo ir struktūros minėtasis autorius lietuvių kalbą laiko sanskritu, lotynų bei graikų kalbų šaltiniu. Jos amžius siekia apie 2000 metų prieš Kristų ir ją vartojo senieji arijai prieš išsirutuliojant sanskritui kalbai. Kai kitos žmonių kalbos amžių eigoje keitėsi, tai lietuvių kalba, lyg senovinis paminklas, stovėjo nesikeisdama ir iš gilių senovės atnešė dabartinę žmonių nepaprastus kalbinius turis: grožį, skambesį, tobulumą, stilių. Nauji kalbiniai tyrinėjimai vis labiau iškelia lietuvių kalbą į pirmąsias vietas, kadangi lietuvių kalba lieka vienintelė atstove jau išnykusių senovės kalbų. Šiuo atžvilgiu ji įgauna raktines pozicijas kalbų moksle. Autorius nurodo, kad senovės hititų karalių pavardės buvo pa-

našios ir lietuviškas pavardes, gi senovės persų ir sanskritų kalbų panašumas su lietuvių kalba atidaro naujus tyrinėjimo laukus. Šiandien lietuvių kalba yra vienintelė, kuri atstovauja pro-arijų civilizacijai bei kultūrai ir turi turtingiausią lobį pasaulyje — gilią senovę siekiančią praeitį ir nepaprastą grožį. Minėtas autorius lietuvių kalbą išaušgindamas ir įvertindamas sako:

The richest heritage of the Lithuanian people is their language, which represents one of the highest achievements of all mankind. It surpasses all other European languages in its antiquity, the purity of its sounds, and its wonderful grammatical structure. It can be clearly seen, by a study of the highest developed grammar and the nature and beautiful sounds of their language, that the Lithuanians indeed possessed a creative genius in very early era of our civilization. The vowel system of the Lithuanian language is the most ancient in its style. It antedates Sanskrit, Latvian, Greek, and Latin, in that order.

Salia šito išpuodingo pasisakymo tegalima tik pridurti: jeigu šitie svetimtaučio mokslininko žodžiai apie lietuvių kalbą nesudrebina širdies to, kuris lengvu rankos mostu atsisako tremtyje savo gimtosios kalbos, tai jau tenka pasakyti, jog tokia širdis yra mirusi, nežiūrinti tai, kad ji dar plaka krūtinėje.

Lietuvių kalba — raktas į praeitį

Minėtasis mokslininkas nėra vienintelis, kuris taip gražiai įvertino lietuvių kalbą. 18 š. vokiečių mokslininkai — Ruhig, Humboldt, Vater, Bohlen kėlė lietuvių kalbos grožį ir kultūrą. T. Benfey nurodo, kad lietuvių kalba išlaikiusi tokias senovines formas, kurių jau seniai nebeturį kitos indo-germaniškosios kalbos. J. Karlowitz nurodo lietuvių kalboje išlaikiusias senovines hindu, graikų, persų, romanų, gotų, keltų ir slavų kalbų formas, kurių jau dabar tose kalbose nėra. Lietuvių savo kalboje tebevartoja tokias sakinių formas ir sudėtį, kurios siekia priešistorinius laikus. Žinomas vokiečių kalbininkas A. Schleicher palygino Donelaičio „Metų“ poemą su graikų ir romėnų poemomis. Jis lietuvių kalbą teikia nepaprastą reikšmę — tai esąs raktas į

gilią žmonijos praeitį. Kitas mokslininkas Relius tvirtina, kad jeigu reikėtų nustatyti kurios nors tautos vietą žemėlapyje, tai lietuvių tautai tektų pirmoji vieta jau vien dėl jos kalbos turtingumo ir nepaprastumo. Gi filosofas Kantas „Lietuvių Kalbos Gramatikos“ įvade nurodo, kad lietuvių kalba savyje turi raktą į filologijos ir istorijos mislės išsprendimą. A. Mickievičius nurodo ir kitą įdomų momentą: jis lietuvių mitologijos pažinimą laiko būtina sąlyga suvokti slavų mitologijos visumai, gi lietuvių kalbos pažinimas reikalingas išsiaiškinimui slavų filologijos klausimui. Taigi, pagal A. Mickievičių, slavai prie savo kalbotyros tegali prieiti tik per lietuvių kalbą, panaudojant ją kaip raktą į klausimų išaiškinimą. Išgilinęs ir minėtus klausimus, A. Mickievičius priejo išvados, kad lietuvių „tauta yra viena iš tų, kurios tebėra laukimo būvyje“ (A. Mickiewicz, t. X. Cours de litterature slave, 1860, p. 299). O štai prancūzų kalba išleistame veikalė „La Lituanie sous le joug Allemand 1915—1918“ rašoma: „Les Lithuaniens ayant un caractère très dignes de la perfection de l'état, ils doivent être conservés, car leur langue donne la clef pour expliquer plusieurs énigmes non seulement de la linguistique mais aussi de l'histoire“ (Rivas, Lausanne, 1918, p. 87). Italų mokslininkas C. Carmine-ti, parašęs platų veikalą apie arijus, arba kitai vadinamus indoeuropiečius, kurie jau apie 3000 metų valdo didžiausią dalį mūsų žemės rutulio, prieina štai kokios mės, lietuvių, iškeliančios išvados: „Labai galimas dalykas, kad pirmasis indoeuropiečių lopšys yra buvusi Lietuva (Molto probabilmente la prima culba degli Indo-Europei fu la Lithuania). Lietuva yra ta šalis, kur lietuvių kalba, papročiai ir tradicijos palikę platesnių ir gilesnių pėdsakų. Aiškiai matyti, kad toje šalyje prieš indoeuropiečius nėra buvę kitų“ (Annuario Missionario Italiano, 1934). Kalbininkas Hilferdingas kategoriškai pabrėžė, kad be lietuvių kalbos, kaip raktinės priemonės, neįmanoma betoks slavų kalbų tyrimas.

Imponuoja ne vien senumu

Lietuvių kalba susidomėjimas nėra senos kilmės. Jis kilo, galima sakyti, kartu su specialiu lyginamojo kalbų mokslo metodu, atsiradusiu 19 a. pradžioje. Kurį laiką nevienam

kalbininkui lietuvių kalba tebuvo slavų ar kitų kalbų mišinys. Boppos nustatė, kad lietuvių kalba nėra joks mišinys, bet savarankiška indoeuropiečių grupės atžala, kurioje būdingos ypatingai gramatinės formos. Kalbininkas Pottas pagaliau visai atskyrė lietuvių kalbą nuo slavų ir nuo čia prasidėjo vis didėjantis susidomėjimas lietuvių kalba. Įvairių kraštų mokslo akademijos ir kalbininkai susidomėję tiria lietuvių kalbą.

Kalbininkus lietuvių kalba ypatingai domina savo giliu senoviskumu. Vydūnas sako: „Lietuviškoj kalboj glūdi senųjų laikų žmonių ypatumų apraiškos. O tai yra didžio svarambumo“ (Gyvenimas Prūsų Lietuvoje, psl. 45). Dr. J. Kantrimas teigia, kad „net šandien — XX amžiuje — mūsų kalboje yra senesnių lyčių, negu, pavyzdžiui, slavų turėtų prieš 1000 metų. Sakysime, IX a. senov. slavų bažnytinėje kalboje būta lyties ranka, kuri atitinka visų tikstančių metų vėlesnę, bet tokį pat senumą išlaikiusi mūsų rytiečių (panevežiečių) lytj ronka. Dar daugiau: juk mūsų kalba šandien turi ir dar senesnę lytj ranka, iš kurios yra išriedėjusi ir ta rytiečių lytj ronka. Dėl savo senumo lietuvių kalba ir yra ypatingai branginama indoeuropiečių kalbų mokslo“ (Pėdsakai, 1946, p. 3).

Tačiau nereiikia manyti, kad lietuvių kalba šandieninio kalbų mokslo tyrinėjimo srityje laikoma tik archajine seniena, lyg babylonine iškasena. Ne. Kalbininkai taip nemano. Nežiūrint senumo ir išlaikymo formų, kurios kitose kalbose jau seniai išnykusios, lietuvių kalba yra taip pat ir pakankamai moderni savo kalbiniu lankstumu, gyvumu bei vitališkumu. A. Senn sako: „Lithuanian is most of all a youthful language, a fact which is usually overlooked because the scholars are overawed by few striking features“ (The Lithuanian Language, p. 44).

Šitai patiliepia mūsų vyrų

Mikalojus Daukša, vienas iš pirmųjų lietuvių kalba rašytojų kūrėjų, savo Postilėje sako: „Ne žemės derlingumu, ne drabužių skirtingumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos savo kalbą... Kalba yra bendras meilės ryšys, vienybės motina, pilietiškoumo tėvas, valstybės sargas“ (Prakalba, Cikaga, 1963, p. 7). Jis sako, koks nesuapratimas gamtoje įvyktų, jeigu varnas užsimanytų suokti kaip lakštingai, ožys staugti kaip liūtas ir atvirksčiai. Todėl jis ragina mylėti savo kalbą, ją vartoti ir ją didžiuotis, nes kaip kitas to laiko vyras, Pilypas Ruigys,

vokiečių kalba išleistame veikalė „Betrachtung der Litauischen Sprache in ihrem Ursprunge, Wesen und Eigenschaften“ (Königsberg, 1745) nurodo, kad mūsų kalbai netrūksta nei sinonimų, nei mažybinių žodžių, nei dalyvių, priesagų, nei kitų kalbinių savitumų. Kaip pavyzdį jis nurodo: „Jeigu vokiečiai, apie vyrą, arklį, švarką, žirnius kalbėdami, vartoja tą patį žodį grau, tai lietuvių pilkumui atžymėti panaudoja skirtingus žodžius: vyras — žilas, arklys — širmas, sėrmėga — pilka, žirniai — raini arba būri“. Toliau jis sako: jeigu vokiečiai turi tik vieną žodį wachen, tai lietuvių turi atskirus žodžius: mazgoti rankas, prausti veidą, skalbti drabužius ir visą eilę kitų. „Džnai vienas vokiškas žodis gali būti trejopai, ketveriopai ar penkeriopai verčiamas į lietuvių kalbą“ — tvirtina Gotfridas Ostermeijeris savo veikalė „Neue Litauische Grammatik“ (Königsberg, 1791, paragr. 255). Dėl šių savybių Ruigys minėjo veikalą 15 skyriuje ir sako, kad lietuvių kalba „yra paveldėjusi dailumo iš graikų kalbos. Dažnas diminutivų (mažybinių-maloniųjų žodžių) vartojimas ir juose daugelis balsių greita i, r ir t daro ją mielesnę už lenkų kalbą, kurioje yra daug šiurkščių trijų priebalsių junginių“.

Kristijonas Milkus savo „Kurze Anleitung zur litauischen Poesie“ (Koenigsberg, 1800, par. 121) nurodo, kad lietuvių kalboje net ir imantriausios posakiai yra suprantami net paprastam žmogui. „Šiuo atžvilgiu lietuvių kalba yra pranašesnė už kitas“. O toliau pabrėžia, kad lietuvių itin taisyklingai kalba ir kirčiuoja reikiamus skiemenis, daug tiksliau, negu vokiečiai“ (par. 122). Liudvikas Rėza, pirmojo lietuvių liaudies dainų rinkinio „Dainos oder Litauische Volkslieder“ (1825) įvade sako: „Tikroji daina... tokia, kokią mes ją randam, tėra, kaip atrodo, vien lietuvių tautų išsivysčiusi ir žymaus tobulumo laipsnio pasiekusi. Latvių kalboj žodžio daina nėra, taip pat jai trūksta ir žodžių dainuoti, dainuotojas, dainiuvienė“, išskeldamas lietuviškos dainos švelnumą, subtilumą, puošnumą, meilumą bei kitus savumus, autorius nurodo: „Lietuvių kalba, tiek imant žmonių santykius, tiek naminių gyvulių, namų apyvokos daiktų bei būtiniausių gyvenimo reikmenų pavadinimus, išliko, palyginti, nepaliesta svetimų įtakos, nors šiaip joje gavo pilytiybės teises didelė slavų žodžių dalis“. Nepriklausomybės laikais mūsų bendrinė kalba su spėjo nuo slavšios antplūdžio išsivaduoti. (Bus daugiau)

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK

\$1,900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų aukštų, mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekimo ir krautuvų.

QUEBEC — BLOOR

\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų aukštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola, balansai; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS

\$2,900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europą, galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE, \$7,500 įmokėti, 8 kambariai per 2 aukštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvų ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR

\$8,000 įmokėti, 10 kambarių atski-

ras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me aukšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūšyje.

BLOOR — CLENDENAN, \$9,000 įmokėti, 8 metų senumo duplexas su 3-jų kambarių butu rūšyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO, \$15,000 įmokėti, 6 butų apartamentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvų ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, \$7,500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

BLOOR — INDIAN GROVE, \$18,900, mūrinis, 7 didelių kambarių namas, su garažu ir privačiu įvažiavimu, keli žingsniai nuo Bloor g-vės; didelė moderni virtuvė ir galimybė antrai, švariai užlaikytas namas; reikalingas didesnis įmokėjimas.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

JAU PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS —

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Antr. 10 - 1.30

Treč. uždarytas

Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8

Šešt. 9 - 12

Sekt. 9.30 - 1

Kapitalas

1966 Birželio 30 d.

\$2,096,664

GREIČIAUSIAI AUGAUS LIETUVIŲ KRED. KOOPERATYVAS

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, bižnių. ISLINGTON 8 BURNHAMTHORPE, \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambariai per du aukštus; gražus ir privatus kiemas. \$27,000. HUMBER RIVER - STEPHEN DR., \$7,000 įmokėti, mūro, atskiras, priekis akmenu, 6 kambariai, baigtas rūšys, kiemas 55x200 pėd., ant upės kranto; prašo \$26,500.

PRINCE EDWARD DR., \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras labai svarus namas, baigtas rūšys, apšildomas vandeniu, garažas, privatus įvažiavimas; prašo \$27,000.

BLOOR & JANE, \$8,000 įmokėti, mūro atskiras, 6 kambariai per du aukštus, garažas, privatus įvažiavimas; prašo \$24,900. DOVERCOURT - COLLEGE, \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 14 kambarių, pirmame aukšte 5 kambariai, 2 garažai, gražus kiemas; prašo \$33,000.

WASAGO, netoli lietuvių bažnyčios, 2 sklypai; kaina \$1,000. KIPLING - BURNHAMTHORPE, \$6,000 įmokėti, mūro atskiras, 6 didelių kambarių bungalukas (ramenaugštis), baigtas rūšys, gražus didelis kiemas, prašoma kaina \$23,900.

Neradę atitinkamo namo bei biznio šiame skelbime, prašomi paskambinti ir Jums bus surasta ko Tamstos pagelėjumui — vieta, kokybė ir kaina. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

J. KUDABA, LE 1-1161, namų RU 3-2105

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

CIGAREČIŲ KARTONAS visų rūšių — 200 vienetų už \$3.19

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETISKŲ MISINIŲ, KAIP TREJOS DEVENYNERIOS, RAMUNĖLĖS, ZUBRAZOLĖ, "C" TERMO-METRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

Parkdale B-A Service Centre

1181 QUEEN ST. W., prie Gladstone

535 - 9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Mašinų vilkimas (Towing) darbo val. tel. 535 - 9468 po 7 v. v. RO 6 - 8503 Mechaninis mašinų taisymas, ELEKTRONINIS (Alen Scop) patikrinimas. Kvalifikuoti mechanikai.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Poniai G. STABINGIENEI ir jos šeimai
reiškiamo nuosirdžiausią užuojautą skausmo valandoje,
netekus švogerio PRANO TARVYDZIO Amerikoje —

A. ir J. Asmenavičiai
S. Skripkienė
L. Skripkutė

ONUTES SIURNIENES mylimai Mamytai

a. a. O. ELVIKIENEI mirus Lietuvoje,

ONUTEI ir DOMUI SIURNOMS reiškiau giliausią užuojautą —

D. Naginskas

SPORTAS

AUSROS ŽINIOS

S. Amerikos lietuvių ir pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybės prieauglio klasėms (gim. 1949—1956 m.) įvyks rugsėjo 10 d. Toronte. Visi berniukai ir mergaitės, kurie norės dalyvauti šiose pirmenybėse, yra prašomi reguliariai lankyti treniruotes kiekvieną pirmadienį ir trečiadienį, 6.30 v.v., Parkdale Collegiate stadione (į pietus nuo Queen, įėjimas iš Close Ave.).

Prieš porą savaitę Klevelande įvykusiose S. Amerikos lietuvių ir pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybėse suaugusių ir jaunių A grupių Ausros lengvaatlečiai išsikovojo 12 I-jų, 12 II-jų ir 1 III-čią vietą bei liko XV-tųjų S.A.L.S. žaidynių lengvosios atletikos suaugusiųjų klasės nugalėtoju. Plaukimo pirmenybėse Ausros plaukikės iš 14 galimų I-jų vietų laimėjo 13 bei pasiekė 9 naujus rekordus.

Ausričių rezultatai. A. Zaliauskas — I v. į augštį 5'6", I v. į tolį 19'4", II v. triušiove 40'05"; A. Malinauskas — II v. 100 m. 11.4 sek.; R. Burdulis — I v. jieties metime 163'6", II v. disko metime 107'5", II v. rutulio stūm. 33'2.5"; K. Tamašauskas — I v. rutulio stūm. 18'4.5", II v. į tolį 18'5", II v. į kar. tim 10"; R. Tabulėnaitė — I v. 60 m. 8.3 sek., I v. 100 m. 13.4 sek., I v. 200 m. 28.4 sek., II v. į tolį 14'7.5", I. Janeliūnaitė — I v. į augštį 4'3.5", II v. 100 m. 13.7 sek., II v. 80 m. klūt. 15.4 sek., IV v. 60 m. 8.8 sek., IV v. 200 m. 30.6 sek., IV v. į tolį 13'4.5"; E. Kriščiūnaitė — III v. 100 m. 14.6 sek.; J. Klimaitė — I v. disko metime 92'10", I v. rutulio stūm. 31'5", II v. jieties metime 82'4"; M. Romanovaitė — II v. į augštį 4'3.5".

Plaukime. V. Jurevičiūtė — I v. 100 j. l.s. 1:13.4 sek., I v. 200 j. l.s. 3:12.1 sek. (naujas rekordas), II v. įvairaus plauk. 1:33.5 min.; N. Kėkštaitė — I v. 100 j. įvairaus plauk. 1:26.4 min.; G. Kerniūtė — I v. 100 j. 1:11.1 min. (N.R.), I v. 50 j. nugara 32.8 sek. (N.R. moterų ir merg. B.), I v. 50 j. peteliške 36.1 sek., I v. 100 j. įvairaus plauk. (merg. B.) 1:16.5 (N.R. moterų ir merg. B.); A. Kučinskaitė — (merg. C klasėje) — I v. 50 j. l.s. 30.1 sek. (N.R. moterų ir merg. C), I v. 50 j. peteliške 32.8 sek. (N. R. moterų ir merg. C), I v. 50 j. nugara 35.6 sek. (N.R.), I v. 100 j. įvairaus plauk. 1:16.7 min. (N.R.); 4x50 j. l.s. estafetė 2:11.7 min., 4x50 j. įvairaus plauk. estafetė 2:35.4 (G. Kerniūtė, A. Kučinskaitė, N. Kėkštaitė, V. Jurevičiūtė).

X-toje Ausros stovykloje dalyvavo 183 Kanados ir JAV lietuviukai. Nuosirdus aciu štabo ir ukio personalui, pagalbiniams bei visiems darbu ar aukomis prisidėjusiems prie sėkmingo stovyklavimo.

kutinės žaliosios laimėjo vieno taško pergalę prieš A. Eičiną. Jų pasekmės — 81 ir 82 smūgiai. V. Ubeika turėjo blogą pradžią — sužaidė pirmą pusę 47 smūgiais, bet labai puikiai sužaidė antrąją, būtent, 34 smūgiais, kurie sudaro šios pusės lygiašias. V. Ubeikai atiteko Algirdo Banelio pereinamoji taurė, skirta vidurvasario pirmenybių laimėtojams. Taip pat šiose pirmenybėse gerai sužaidė, laimėdami sekančias vietas: 3. V. Astrauskas 85, 4.5. P. Stauskas ir J. Balsys ir 6. A. Simanavičius 90. Be to, sekančieji sužaidė žemiau simto: A. Zutauskas 91, S. Kėkštas 93, A. Supronas 95, A. Banelis ir L. Kanapka po 97, R. Juozaitis 98, A. Klimas ir V. Pėteraitis po 99. Pusėse geriausiai žaidė pirmoje pusėje A. Eičinas 42, A. Simanavičius 45, V. Astrauskas 46, A. Banelis ir V. Ubeika po 47, P. Stauskas 48. Antroje pusėje — V. Ubeika 34, V. Astrauskas 39, J. Balsys 40, P. Stauskas 41, S. Kėkštas 42, A. Supronas 43, R. Juozaitis 44.

Pirmenybėse dalyvavo 30 golfininkų, kurie buvo paskirstyti į tris grupes. Pirmos grupės laimėtoja žinoma, o antros grupės laimėtoju buvo A. Zutauskas su pasekme 91. Trečios grupės laimėtoju tapo M. Ignatavičius su pasekme 101. Jiems visiems buvo įteiktos dovanos. Taip pat buvo neužmirštas ir sąžiningiausias žaidėjas dr. A. Spudisas, kuris žaisdamas pirmą kartą sužaidė pirmenybės 166 smūgiais.

Pirmenybės sklandžiai pravedė sporto apygardos sekcija. Artėjant S. Amerikos lietuvių golfo pirmenybėm, tenka džiaugtis besiplečiančia golfinkų veikla. Dar per anksti planuoti ateinančią sezoną, tačiau jis turėtų būti šiek tiek planingesnis ir turėtų prasidėti anksčiau. A. S.

Pirmenybės sklandžiai pravedė sporto apygardos sekcija. Artėjant S. Amerikos lietuvių golfo pirmenybėm, tenka džiaugtis besiplečiančia golfinkų veikla. Dar per anksti planuoti ateinančią sezoną, tačiau jis turėtų būti šiek tiek planingesnis ir turėtų prasidėti anksčiau. A. S.

Sportas Lietuvoje

Kauno Politechnikos krepšinininkės žaidė dvi savaites krepšinio rungtynes ir abejas laimėjo. Pirmosios rungtynės įvyko su sunkiai įveiktą Prahos Slaviją 59:53 ir antroje kiek lengviau — Lenkijos rinktinę 61:51.

Sov. Sąjungos plaukimo pirmenybėse gerai pasirodė Rima Sakalauskaitė: 200 m. įvairaus plaukimo nuotolį įveikė per 2:41.4. Tuo ji pasiekė naują Lietuvos rekordą ir pirmenybėse laimėjo antrą vietą.

Sov. Sąjungos klasikinių imtynių pirmenybėse sunkiasvoris žalgietis A. Kaminskas sukovio lygionis su dukart pasaulio ir olimpiados meistreri rusu Bogdanu.

Zita Vizbaraitė vėl pasiekė naują Lietuvos rekordą. Rygoje įvykusiose lengv. atletikos pirmenybėse 200 m. nuotolį ji nubėgo per 24.9 sek.

Tarptautinės lengv. atletikos pirmenybėse Olštine vilnietis K. Orentas laimėjo I vietą 10.000 m. bėgime. Jo laikas 29:33.0.

I. Bražiūnaitė atstovavo Sov. Sąjungos jaunių rinktinę, kuri dalyvavo Europos stalo teniso komandinėse pirmenybėse Vengrijoje. Tose pačiose pirmenybėse, bet individualinėse varžybose I. Bražiūnaitė laimėjo I vietą.

1966 M. VASAROS MUZIKOS FESTIVALIS TORONTE

TORONTO Miesto PARKŲ ir POILSIO SKYRIUS, DRAUGU SU TORONTO MUZIKA DRAUGIJA, REMIAMU MUZIKOS PLOKSTELIŲ PRAMONIS FONDO IR "TORONTO" DAILY STAR, PRANEŠA SEKANČIA PROGRAMA:

SEKMADIENI, RUGPJŪČIO 21

2.30 v.p.p. N. PHILLIPS SQ.

"Hey Rubie", paruošta Toronto Workshop Productions; taip pat "Pompey and His Split Personalities" orkestras nuo 1.45 v.p.p. ir 3.20 v.p.p.

2.30 v.p.p. HIGH PARK

"A Tribute to Richard Rogers" išplodoma 411-jo R. C.A.F. orkestras; dirigentas F.-O. B. Clark. Viešnia solistė: Helen Murray

2.30 v.p.p. KEW GARDENS

Toronto simfoninis orkestras; dirigentas George Anderson. Viešnia solistė: Betty Weir

5.30 v.p.p. HIGH PARK

vargonų reitėlis — Ronnie Padgett

ANTRADIENI, RUGPJŪČIO 22

8.30 v.v. WITHROW PARK

kadriuos šokių — Angus MacKinnon orkestras

TREČIADIENI, RUGPJŪČIO 24

12.15 v.p.p. N. PHILLIPS SQ.

Gwladys Steinberg ir jos melodiska muzika

KETVIRTADIENI, RUGPJŪČIO 25

7.30 v.v. EGLINTON PARK

Džozo koncertas su Trump Davidson ir jo Dixieland orkestru; Carol Britto Trio

8.30 v.v. N. PHILLIPS SQ.

"Hey Rubie" Toronto Workshop Productions; taip pat "Pompey and His Split Personalities". Orkestras nuo 7.15 v.v. ir 8.50 v.v.

SEKMADIENI, RUGPJŪČIO 28

2.30 v.p.p. HIGH PARK

Toronto igulos orkestras su kapelėmis. kpt. M. M. Dunsmuir. Svečios solistės: Bozha Grohovic, Tenors

2.30 v.p.p. KEW GARDENS

Queens Own Rifles korinis orkestras su kapelėmis. kpt. W. T. Atkins. Svečiai: Shan Clifford Dixieland grupė

5.30 v.p.p. HIGH PARK

vargonų reitėlis — Ronnie Padgett

Lietuvių skautų veikla

• Pasibaigus skautų ir skautių stovyklai Romuvoje, stovyklavietė dvi savaites buvo išnuomota našlaičių prieglaudai, kuri jau antra vasara naudojasi Romuva.

• Romuvos albumas jau nupirktas ir jame sudėtos kaikiurios šios vasaros stovyklos nuotraukos. Norintieji albumą papildyti stovyklų nuotraukomis prašomi kreiptis pas M. Yčą tel. 766-7300.

• Siuo metu LSS vyksta korespondencinis vadovų-ųjų suvažiavimas, kurio tikslas — pasisakyti svarbesniais Sąjungos klausimais, teikti naujų sumanymų, peržvelgti praėjusių darbų ir išrinkti naujus LSS augščiausius pareigūnus ateinančių 3 metų kadencijai. Kanados rajone bus renkamas rajono vadas. Neoficialiomis žiniomis, ir rajono vadus kandidatuoja v.s. L. Elmantas iš Londono. C. S.

Alina Glovackaitė, atvyko iš Suvalkų trikampio apsigyventi Toronte. Ją iškviė Vytautas Dobilas, kuris buvo nuvykęs praėjusiais metais į Lenkiją ir ten civiliškai susituokęs. Užtruko apie metus laiko tvarkant išvykimo dokumentus. Sėkmės naujame krašte! J. Grybas, anksčiau gyvenęs Toronte, įsigijo gazolino stotį, prie 11 kelio, 5 mylios ir šiaurėje nuo Barrie. Jau ir dabar daug lietuvių pasinaudoja lietuviu patarnavimu.

Straipsnis "Lietuvių — lenkų santykiai", atspausťas "T. Ž." 31 nr. yra paruostas K. Barono. Jo pavardė iškrito per neapsižiūrėjimą. Už tai atsiprasome.

Algis Kybartas iš Hamiltono rugpjūčio 6 d. artimųjų giminių tarpe susižiedavo su Margarita Simanavičiute. Susižieduotųjų apeigas vaišiu metu atliko Tėv. Placidus Barius, OFM, Prisiškėlimo parapijos naujoje salėje. Algis yra šokių grupės "Gyvatario" narys ir aktyvus lietuvių visuomenės gyvenimo dalyvis.

Pajieškojimai

Juozas Kėguolis, sūnus Jono ir Anasztazijos Kelminskiūtės, gimęs Zizėnų k., Miroslavo parapijoje, Alytaus apskrityje, įjėsko savo giminių ir šiaip pažįstamų savo tautiečių dūžki. J. Kėguolis yra baigęs Alytaus valst. gimnaziją ir polittechnikos mokyklą Kaune; vedęs, turi keturias dukras 16—18 m. amžiaus. Dabartinis jo adresas: Josef Kigolewski, Suwalki ul. Rynkowa 22, woj. Bialystok, Poland.

21 METŲ AMZIAUS?

Kai jums sueina 19 metų, nebesate kartu su tėvais dengiami ligoninės draudos. Kad ir toliau būtumėte apdrausti, turite per 30 dienų individualiai įsirašyti. Prašymų formas galite gauti banke, ligoninėje arba tiesiog iš Komisijos įstaigos.

KĄ TIK VEDE?

Reikia mokėti šeimyninių draudos mokėstį, jei norite, kad dengtų abu — vyrą ir žmoną. Todėl nedelsdami praneškite savo grupei arba, jei abu mokate tiesiogiai, praneškite Komisijos įstaigai.

GAVOTE NAUJĄ DARBĄ?

Jei pakeičiate darbą ir norite turėti apdraudą ir toliau, sekite instrukcijas, surašytas "Form 104" Hospital Insurance mokėjimo pažymėjime, kurį išduoti turi jūsų darbdavys paliekant darbą.

Your ONTARIO HOSPITAL INSURANCE Plan

Ontario Hospital Services Commission
Toronto 7, Ontario

Ad. No. 5011

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.

PR. KERBERIS

RO 7-5454

Namų tel. LE 5-1584

SWANSEA, \$10,000 įmokėti, 8 kambarių per du aukštus, labai puikus namas, gražiai įrengtas rūšys, beveik 3 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu, vertas pažūrėti.

DURIE - BLOOR, \$6,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas; kvadratinis planas; dvi prausyklos, gražus didelis kiemas, garažas; netoli Bloor.

BLOOR - JANE, \$6,000 įmokėti, gražus 6 kambarių atskiras namas, naujas šildymas, garažas su šoniniu įvažiavimu, namas be skolo.

SWANSEA, \$5,000 įmokėti, 6 kambarių privačiu įvažiavimu, gražus su privačiu įvažiavimu, kražus kiemas; pilna kaina \$19,900.

SWANSEA - BLOOR, apie \$4,000 įmokėti, 5 kambarių mūrinis vienaauštis (bungalovs), garažas. Pilna kaina tik \$17,900, viena atvira skola balansui.

BLOOR - RUNNYMEDE, apie \$7,800 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, garažas, gražioje ramioje gatvėje, netoli Bloor.

ROYAL YORK - BLOOR, \$10,000 įmokėti, gražus, didžiulis 7 kambarių "Split-level" vienaauštis, užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola 10-čiai metų.

P. S. Turui didelį pasirinkimą įvairaus dydžio apartamentų.

PASITEIRUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

527 Bloor St. West

J. RUKŠA

LE 2-4404

Namų tel. LE 6-9146

RETA PROGA!

KEELE — LAWRENCE, \$18,000 įmokėti, gražus mūrinis 11 butų pastatas. Visi butai turi po du miegamuosius. Šildymas alyva. Garažai. \$19,000 metinių pajamų. 5/4% pirmi morkčiai. Prašo \$140,000.

KINGSWAY RAJONE, \$30,000 įmokėti už 9 metų senumo 16 butų namą. Šildymas alyva. Garažai. \$19,000 metinių pajamų. 5/4% pirmi morkčiai. Prašo \$140,000.

PARKDALE RAJONE, \$55,000 įmokėti 39 butai, 7 metų senumo. Arti Queen — King gatvių Požeminiai garažai. Keltuvai (elevator) \$50,500 pajamų. Kaina tik \$347,000.

BAYVIEW V

AFDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYŠČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSIKIMŲ • MOKSLAPINIGŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MENESINIS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251-4864; namų tel. 277-0814

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais kelionių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIOS SUDETIJOS MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, stumamos mašinos, televizijos aparatai, pianinalai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

• Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
• Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
• Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
• Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
• Jeigu turima nealkoholio, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
• Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p. Savininkai A. ir S. KALUZA

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodami ir taisomi televizijos ir radijo aparatai. Taisoma šaldytuvų, krosnių, skalbimo mašinų.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS Res. tel. 536-7266 P. JONIKAS

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir Hi-Fi STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Pardaviamos lempos ir batorejos. Priėmęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Užbalis

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite!

Bloor Autorite Garage

296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9-11 v. ryto; 6-9 v. vakaro.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A & B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3 (tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikos automobilių patalymus. Patepimas ir alyvos keitimas.

Prieš pirkdami varčios automobilis atvežkite patikrinimui: nurodym visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas. Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING

J. LISAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE 2-5191

Niekur kitur tiek daug nepamatysite vienu kartu ir vienoje vietoje, kaip

Canadian National Exhibition

Rugp. 19 - Rugs. 5, išsk. sekmadienius

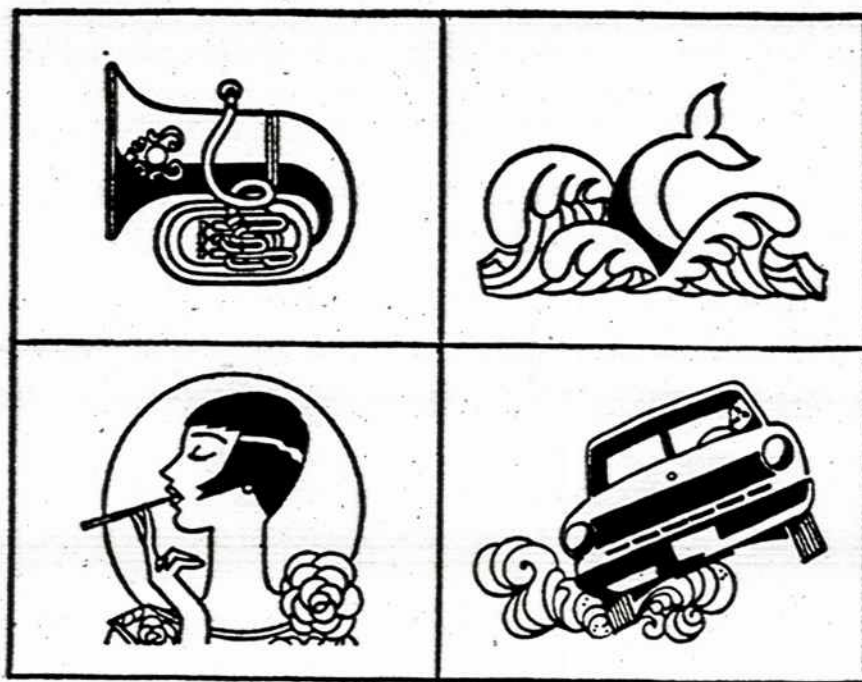

VAKARINIAI SPEKTAKLIAI GRANDSTAND SCENOJE; nieko nėra geresnio, kaip sceninių pasirodymų programos; nerisite geresnių pasirodymų, kaip CNE Grandstand Extravaganza. Bus SMOTHERS BROTHERS, televizijos komiškoji dainų grupė RUGP. 19 iki 25. BOBY VINTON, 96 savaitės iš eilės pasirodydama HIT PARADE rugp. 26 ir 27. STANLEY HOLLOWAY, dainuojantis ir šokantis artistas iš "MY FAIR LADY", RUGP. 29 iki RUGS. 3. Naujai sudaryta CHRISTY MINSTRELS geriausia kontinento judanti dainuojanti grupė RUGP. 19 iki RUGS. 3. Nepraileiskite progos. Kas vakarą 8.30 v. v. Ar lytu, ar saulė šviestų! Bilietai jau parduodami... RUGPJŪČIO 19 — RUGSEJO 3.

JAUDINANČIOS POPIETINĖS PROGRAMOS: pamatykite Jack Kochmano pasaulinio garso narsius varuotojus, nepasirūšius mirties... ir nepaprastai linksmus juokdarius. Visa tai matysite kasdien Grandstand popietinėse programose. Grandstand programos rugp. 22-rugs. 3.

SPORTAS: pamatykite geriausius ledo ritulio žaidėjus. Stebėkite, kaip geriausi atletai lenktyniauja tarptautinėse varžybose — nuo džiudo iki mažosios beisbolo lygos. Aplankykite krašto arklių parodą. Svarbiausia jos dalis bus metropolinio Toronto policijos raitelių muzikinis paradas.

ORKESTRAI: nepraleiskite progos pamatyti garsųjį Barbados policijos orkestrą su limbo šokėjais... ateikite ir pabandykite... nemokamus Star koncertus: Serendipity dainininkai — rugpjūčio 19 — 20, The Brothers Four — rugpj. 26 — 27, Backporch Majority — rugsėjo 2 — 3. 30 asmenų orkestras, diriguojant Ellis McClintock. Viskas vyks vad. Bandshell.

AQUARAMA 66': pamatykite vandens pašliužų sportą, laivelių lenktynes, juokdarius nardymą ir pasaulio čempionato šokimus į vandenį iš 110 pėdų aukščio. Visa tai prie putkios CNE krantinės. Aquarama 66' bus rodoma du kartus dieną ir visiškai nemokamai.

MOTERŲ PASAULIS: kiekvieną dieną bus moterų diena. Pamatykite naujausias viso pasaulio madas, taipgi paskutines Canadian Couturiers madas. Pamatykite virimo demonstravimą ir namų dekoravimą. Tai moterų paroda...

SMULKESNIŲ INFORMACIJŲ TEIRAUKITES: Exhibition Park, Toronto 2B, Ont. Canada

W. H. Evans, prezidentas L. C. Powell, generalinis reikalų vedėjas

SIŪSKITE PINIGUS Į LIETUVĄ
TIESIOGIAI PER
GRAMERCY

JŲ ESATE SAUGUS TIK SU FIRMA, TURINČIA LEIDIMĄ. JOKIŲ TARPININKŲ, JOKIŲ PASLĖPTŲ RINKLIAVŲ. MŪSŲ 20 METŲ VEIKLA ŠIAMĖ VERSLE GARANTUOJA JUMS GERĄ PATARNAVIMĄ

Visos perlaidos pilnai garantuotos ir apdraustos. Tiesioginis agentas Bank of Foreign Trade Maskvoje. Turi Bankų Depart. leidimą ir apdraudą. Apsidraudę \$20,000.00. Oficialūs SSSR kvitai pasirašyti gavėjo. Pristatoma per 2 savaites.

Jokių atskaitymų.

Kursas: 9 rubliai už \$10.00. Iki \$30.00 — \$2.75. Virš \$30.00 — 10%.

GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad St. Newark, N.J.

Rašykite angliškai arba lietuviškai prašydami pilnų maisto, audinių ir dovanų katalogų.

GRAMERCY (Isteigta 1945)
118 E. 28 St. New York, N.Y.

NAUDOKITĖS PATARNAVIMAIŠ TŲ, KURIE SKELBIASI "TĖVIŠKES ZIBURIUOSE"

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —
sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, irodžiusi galią sutraukti hemorojus ir patalinti sugadintus audinius.

Pagarbės tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugėdijanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų sutraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagėdijimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celiams ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdeles formose "Preparation E" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Piginai bus grąžinti, jei nebūsate patenkinti.

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos

2 MULOCK AVE. 763-5171 vak. 763-9759

- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
- Grindų ir lubų plytelės, insuliacija
- Atliekam visus statybos darbus
- Statome priestatus, fabrikus, kravutves, namus

Sav. B. Saulėnas

Ar Amerika kariaus už Rusiją?

(Atkelta iš 1 psl.)

apgaulės kryptimi, nors tikslas ir toliau yra tas pats — komunizmo diktatūra pasaulyje.

Komunistinė Rusija laiko karą Vietnamu priemonę sukurianti J. A.V. su Kinija. Šis jos siekis, atrodo, gali tapti realybe. Jei būtų šitaip, tai JAV kariautų už Rusiją jau trečią kartą, nors ir šis karas, kaip ir buvę kiti, nebūtų tiesioginis karas už ją. O kad dabartinė Rusija šnairuoja į Kiniją, nėra jokia paslaptis. Šnairuoti pradėjo ypač nuo ano meto, kai raudonoji Kinija nepakluso Maskvai ideologiniams ir kai pradėjo kalbą apie savo pretenzijas į kaikiurias sritis, esančias Rusijos žinioje. Gi šios pretenzijos gana realios, nors dar nereiškia, kad tiek komunistinė Rusija, tiek ir komunistinė Kinija, eidamos prieš laisvąjį pasaulį, nesusitartų eiti bendrai.

Apčiuopiamas prognozės, kad JAV kariaus už Rusiją trečią kartą, yra Kinijos pažadas, padarytas Šiaurės Vietnamui, leisti jam savo teritorijoje steigti karines bazes bei rengti atsparos punktus kovai prieš JAV ir pietų Vietnamą. O JAV pareiškimas daužyti tokias bazes ir Kinijos teritorijoje. Ir vieni ir kiti, atrodo, gerai žino, ką pasakė bei ką vėliau darys. Todėl komunistinė Kinija neima jau į galvą, kad dėl to gali kilti karas ne vien tarp JAV ir jos, bet kartu ir trečias pasaulinis karas, o JAV mato, kad prieš šio mato padėties atgal kelti nėra. Raudonoji Maskva greičiausiai viliasi iš to sulaukti progos, kada būtų dar daugiau nulieta kraujo jos priešui numeris pirmas, bet, galimas dalykas, ir kad būtų pradėta lieti priešui numeris antras — raudonajai Kinijai. Žinoma, kiekviena lazda turi du galus. Bet ir dabar komunistinė Maskva ir telaimėjo tik drumstame vandenį.

Taigi, kaip ten bebūtų, bet yra didelė galimybė, kad JAV kariaus už Rusiją ir trečią kartą.

J. K.

ČIKAGOS VAIZDAI...

Atkelta iš 2-ro psl.

"Lietuvių kabos pratimus", kurie tar-naus kaip praktiška liet. kalbos mokymo priemonė. Pirmųjų keturių skyrių pratimai jau yra spaudoje, o kitų skyrių medžiaga baigiamą ruošti. Prati-mus leidžia LB Kultūros Fondas.

VASAROS MENESIAIS lietuvių sportinis gyvenimas yra apimamas. Sporto rungtynių čia retai pasitaiko. Kartais dar sužaidžia futbolininkai, tai ir viskas. "Lituanicos" futbolininkai rugpjūčio 7 d. dalyvavo futbolo turnyre Genoa City, kur žaidė 8 komandos. Lietuviai pirmame rate susitiko su Hansos komanda, kuriai pralaimėjo 0-4. Turnyrą laimėjo ta pati Hansa, baig-mėje įveikusi Vikings 1:0.

Būrelis Čikagos liet. sportininkų dalyvavo pabaltiečių lengv. atletikos, plaukymo ir lauko teniso pirmenybėse, kurios įvyko Klevelande liepos 23-24 d.d. Čikagiečiai ten užėmė nemaža pirmųjų vietų.

DAUG ČIKAGOS LIETUVIŲ rengiasi dalyvauti lietuvių religiniame kongrese ir Šiluvos koplyčios šventinio iškilmės, kurios įvyks rugsėjo 3 — 4 d.d. Vašingtone. Beveik kiekviena Čikagos ir apylinkių liet. parapija organizuoja ekskursijas.

Šiluvos koplyčios dedikacijos giedojimų programą išpildys Čikagos lietuvių chorai: "Dainavos" ansamblis, kuriam talkins Ašce Steponavičienės 15 dainininkių ir Čikagos Vyčių choro 21 narys. Chorams diriguos Dainavos dirigentas Petras Armonas, vargonais palydės irgi čikagietė Marija Mondelkaitė-Kutz. Šie chorai dainuos ir iškilmų bankieto programoje. Programoje pasirodys ir visa eilė Čikagoje gyvenančių solistų.

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE 7-2815

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatines transmisijas

Dundas Auto Body
Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvių aptarnauja Jonas Jurėnas.

430 BATHURST ST.,
tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

International Driving School WALDI

Centrinė įstaiga 691 Lorette St., Tel. RO 2-2100

Skyrius:
894 COLLEGE ST.
Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

Š Y P S E N O S

Hindų patarlė

Kai apie tave blogai žmonės kalba, pasidžiauk bent tuo, kad jie nemeluoja.

Paskutinis žodis

Paskutinį žodį vištos gyvenime taria juodas puodas.

Įtikinamumo gabumas

Prekybinio skyriaus šefas kandidatui pardavėjui:
— Tamsta privalote turėti įtikinamumo gabumą. Tai svarbiausia pardavėjui.
— Turiu. Ir dar — ypatingą.
— Tikrai? Duok pavyzdį.
— Per penkiolika savo vedybi-nių metų mano žmona tiki, kad kiekvieną savaitgalį lankau savo sergančią tetą.

Toks mažas ir jau...

Praėjusio karo metu lenkų bėgliams Anglijoje iškėrus daug kaulų, kartą pradžios mokyklos mokytojai apklausinėję vaikus, kokios jie tautybės, vienas pasisakė esąs lenkas. Mokytoja, griebdamasi už galvos, dejuojančiai išsitarė:
— Viešpatie, toks mažas ir jau lenkas!...

Negalėjo girdėti

— Kaip vadiniesi? — klausia teisėjas kaltinamąjį.
— Karl Marx, — atsako tas.

— Hm, atrodo, lyg girdėta pavardė, — teisėjas kraipo galvą.
— Negali būti, aš pirmą kartą pakliuvau teismam, — išdėsto Marx.

Išlaisvintojas

Kalbėtojas Londono Hyde parke agituoja būrelį klausytojų:
— Noriu išlaisvinti jus nuo radikalizmo, socializmo, komunizmo ir anarchizmo!
— O ar neturite ko nors nuo reumatizmo? — pasigirsta senelės balsas iš minios.

Sukaktuvės

Raštinės darbininkas, pjaustydamas ant stalo padėtą prastai atrodantį tortą, taria savo viršininkui:
— Tikiu, kad jūs neužpyksite dėl prastai atrodančio "keiko". Nusipirkau tokį, koki išsigalėjau, manydamas, jog šiandien yra dešimtmetis nuo paskutiniojo mano algos pakėlimo. Sakau, tą sukaktį reikia atžymėti...
Parinko Pr. Al.

\$20,000 už \$15.00!

Nelaimingų atvejų mirties apdrauda prieinama visiems.

P. BARAUSKO AGENTŪRA

231-2661 a r b a 233-3323

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.
(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

NOTARAS

A. LIUDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D. Namų ūkių ir betkurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, mirties, sutarties, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. 408 Roncesvalles Avenue - Toronto. Margio valstines namų II aukšte. (ėjimas iš Howard Park Avenue) Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v. r. iki 1 v. p.p. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Antradienį ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. Įstaigos tel. LE 7-1708; Namų — CR 9-6166

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-5.30 val. p.p. Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MELUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaraus ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto (į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. P. VYTĖ

DANTŲ GYDYTOJAS

24 Calvington Dr., Downsview. (prie Keele ir šiaurę nuo Wilson Ave.)

Priima pacientus pagal susitarimą Tel. 633-1167

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonas: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O. Wiktorija BUKOWSKA, R.O. 274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, JAV-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769-4612 769-4131

— Gerojo Ganytojo stovykla užbaigta rugpjūčio 6 d. iškilmingu laiku ir pažymėjimu dovanėlių įteikimais. Stovyklavio 111 jaunuolių. Stovykla veikė 4 savaites. Didelė padėka stovyklos vadovybei: K. Marijošienei, U. Bakiai, kun. J. Staškevičiui, Seimikienei, D. Girčytei, R. Staškevičiui, S. Baneliui, V. J. Zukams, M. Duliūniui, A. Klimui ir visiems, kuo nors prisidėjusiems prie stovyklos pagerinimo. Speciali padėka priklauso geroms stovyklos šeimininkėms: ponioms — Underienėi, Juzėnienėi, Ivanaušienei ir p-lei Matusevičiūtei. Jei G. Ganytojo stovykla šiais metais pavyzdin- gai praėjo, yra visų bendro ir nuosirdaus darbo išdava.

— Užjaučiame V. Aleknavičienę ir K. Pajaujį, Suvalkų trikampyje mirus jų motinai a.a. Agotai Pajaujienėi. Už velionę atlaikyti praėjusių sekmadienį 10 val. Mišios.

— Šį šeštadienį, 9 val., Mišios už a.a. Oną Vanagienę, o sekmadienį — 11 val. prisimenama a.a. Elena Laurinavičienė.

K. L. Katalikių Moterų Draugijos Šv. Jono Kr. par. skyrius savo metinę šventę rengia rugpjūčio 21, sekmadienį, Springhurst, 11 val. ryto — pamaldos, o po to — agapė pas O. Jonaitienę. Valdyba kviečia visas nares dalyvauti.

Kun. B. Mikalauskas, OFM, Niagaros pusiasalio lietuvių kapelionas, rugpjūčio 18 d. švęs 25 m. kunigystės sukaktį. Jo iškil- mėje rengiasi dalyvauti ir visa eilė torontiečių.

— „Atlantic“ valgyklos savinin- kai S. J. Valatkos grįžo iš atos- togu, kurių metu aplankė keletą Europos kraštų, jų tarpe ir Len- kiją. Valgykla vėl atidaryta nuo rugpjūčio 15 d. Joje galima nu- sipirkti ir „Tėviškos Žiburius“.

Stasio Plučo šeima, atvykusi iš V. Vokietijos, įsikūrė 715 Windermere Ave., Toronto 9, Ont. Tel. 766-0425. Šiai 11 as- menų šeimai trūksta baldų — stalo, ypač skalbiamosios maši- nos ir pan. P. Plučai yra dėkin- gi visiems geradariams, kurie pa- dėdą įsigyti. Jų šeimos vaikų amžius: mergaičių — 7, 9, 10, 11, 15, berniukų — 3, 12 ir 13 metų.

— I Prancūziją mokyti ten gyvenančių kanadiečių vaikų išvyk- ta mokyti. Lina Verbičkaitė iš Hamiltono. I jos išleistuves rug- pjūčio 13 d. buvo nuvykę ir keli torontiečiai.

Igno Tolušo jieško jo sesuo Stefanija Tolušaitė-Jospanienė, gyv. Urvagųjį. Jieškomasis, tu- rumomis žiniomis, atvyko Kana- dos iš Vokietijos 1948 m., dirbo Central Patricia aukso kasyklose, paskui apsigyveno Toronto mies- te. Pats jieškomasis arba apie jį žinantieji prašomi atsilepti „T2“ administracijai.

Jono Dagio, savo tėvo, jieško p. Al. A. Barteski, gyv. Castor, Alberta, P.O. Box 60. Žinantieji prašomi jį painformuoti.

Violetai ir Justinui Laurinavi- čiams rugpjūčio 5 d. gimė dukrė- lė Jolanta, sesutė Kristinai ir Ber- nardui.

P A D Ė K A

Už mums suroštą 15 metų ve- dybino gyvenimo sukakties pobū- vį, staigmeną ir gražią bei vertingą do- vaną dėkojame rengėjoms — p.p. Lu- košienei ir Vaserienei, taipgi visiems atsilankiusiems ir prisidėjusiems prie mūsų pagerbimo.

Nuosirdžiai dėkoju Irutei Lukošii- tei už atskirą dovaną.

Nuosirdūs acii: V. O. Rutkaus- kams, A. A. Lukošiams, J. M. Vaš- kevičiams, J. A. Mitiulaitiams, J. E. Steibiams, K. M. Janeliūnams, M. Kybartaitėi, R. Kybartaitėi, H. A. Kunchatčiams, S. Caplikienei, M. Nor- mantienei, S. M. Jakubauskams, J. M. Vaseriams, P. Šimkevičienei, V. A. Kazlauskams, R. Žiogariui, S. M. Gudačiams, S. Daugvainienei, A. Ubeikienei, A. Urbaičiui, A. Borker- tams.

Liekame dėkingi Jums visiems — Eugenija ir Petras Kripai

REIKALINGAS KAMBARYS ir virtu- vė vienai moteriai, be baldų; tel. 766-7070; skamb. 6-7 val. vak.

PARDUODAMI:

7 kamb. namas, apšildomas alyva; ½ akro sklypas prie 26 kelio Sun- nidade Corners, 3 mylios nuo Was- ga Beach.

5 kamb. vasarnamis, dvigubas skly- pas arti Wasaga Beach, prie prave- to kelio, nepilnai baldais apstatytas. 5 akrai, plytinis namas ir darinė prie 26 kelio Sunnidade Corners. Kreiptis: Everett Longhead.

Repr. SHELLEWELL - WILLSON BROCKERS BARRIE, ONT.

Važiudami į šaurę ar atgal 11 kelių neužmirškite sustoti pasipildyti gazolino ar pasitikrinti automobilio

BP. J. GRYBO SERVICE STATION

5 mylios į šaurę nuo Barrie prie River Gardens restorano.

Tautinių grupių spektaklis Toronte

Tautinių grupių meno taryba Toronte rengia ir šiemet rugsė- jo 5, Darbo Dienos vakare, 8.15 val., tradicinį spektaklį, pava- dinta „Nationbuilders 1966“. Jame dalyvaus 20 tautinių grupių su įvairiais meno vienetais: due- tais, kvartetais, choralais, šokių grupėmis ir t.t. Iš viso progra- mos dalyvių numatoma apie 1500. Tai bus lyg ir pasirošimas Ka- nados šimtmečio spektakliui 1967 m. Programa užtruks apie 2 va- landas. Joje iš retesnių dalykų minėtini: filipiniečių bambos šo- kiai, rusų balalaikų orkestras, ukrainiečių choras su 130 narių, lenkų choras su 90 narių, ven- gų choras su 95 dainininkais. To- ronto airiai dalyvaus su savo cho- ru ir šokių grupe, o škotai pade-

monstruos savo šokius. Oficialia- me pranešime taipgi skelbiama, kad programoje dalyvaus ir šios tautinės grupės: prancūzai, ita- lai, vokiečiai, austrai, slovakai, moravai, slovėnai, kroatai, lietu- viai, kiniečiai, japonai. Visa pro- grama vadinama folklorama. Jai vadovauja: L. Kossar, J. Burns ir E. McIntock (muzikinis di- rektorius). Programos dalyviai bus apsiręngę tautiniais drabu- žiais, kurių vertė siekia \$100.000. Ta proga bus paminėti šie isto- riniai įvykiai: ukrainiečių imigra- cijos 75 metų sukaktis, vengrų sukilimo dešimtmetis ir Lenkijos krikšto tūkstantmetis.

Jurgina Vileitaitė iš Vankue- rio stovyklavio ištisas 4 savaites Toronte Gerojo Ganytojo sto- vykloje ir kurį laiką viešėjo pas buvusius vankuveriečius p. Smil- gus. Iš Vankuverio ji atvyko traukiniu viena. Kelionė truko 3 dienas ir 3 naktis. Stovykla- vimu ji labai patenkinta ir tikisi ateityje vėl atvykti stovyklon su savo draugėmis. Vankuveryje ji mokosi 11-tame skyriuje, o lie- tuvių sekmadieninėje mokykloje pernai mokė mažesnius moki- nius. Būdamą Toronte ji ap- lankė „Tėviškos Žiburius“, pama- tē, kaip spausdinamas laikraštis ir papasakojo apie savo 3000 mylių kelionę Vankuverin ji iš- vyksta rugpjūčio 18 d. Būtų ge- ra, kad ir kitų lietuvių kolonijū jaunimas ryžtųsi važiuoti į vas- ros stovyklas, kur suvažiuoja daug jaunimo. J. Vileitaitė sto- vyklautojai ilgai atsimins kaip ge- rą sportininkę, laimėjusią visą ei- lę premijų.

Istojo ir N. Pr. Marijos vienuo- lė Putname: Irena Gempaitė (į noticiatą), Jonė Tumosaitė (į postulantės).

Antroji liet. radijo programa „Tėvynės prisiminimai“, veikusi iš Toronte stoties, greitai laiku bus sustabdyta. Nauja programa bus pradėta iš Hamiltono radijo stoties CHJQ banga 1280 šį sek- madienį rugpjūčio 21 d., 9 val. ryto. Programa bus pusės valan- dos nuo 9-9.30. Stotis gerai gi- rdimą tiek Toronte, tiek ir kitose lietuviškose kolonijose. Ši pro- grama ypač patarnaus Hamilto- no lietuvių kolonijai. Ankstesnės- nioji radijo programa iš JAV ra- dijo stoties WHLD banga 1270 bus ir toliau girdima sekmadie- niais nuo 2 val. iki 2.30 val. p.p.

Dr. Birutė Petruitytė - Januške- vičienė, baigusi psichologiją Čika- gos unte ir dirbusi Toronte ligo- ninės yra paskirta tiriamajam darbui mokyklose North York sri- tyje. S. m. pavasarį ji buvo pa- kelta į augštesnes pareigas.

Dvynukės seserys Angela ir Re- gina rugpjūčio 15 d. dalyvavo ka- nadičių surengtame jaunųjų ta- lentų pasirodyme Bellwoods - Tri- nity parke. Jos labai gražiai ir gy- vai padainavo dvi angliškas dai- nas.

A. A. MARIJAI CIPLIAUSKIENEI mirus Lietuvoje,

už Jos sielą, vietoj užuojautos jos sūnams — VYTAUTUI, LIUDUI ir ALGIRDUI, CIPLIAUSKAMS bei jų šeimoms, Toronte gyveną draugai ir giminės užprašė Mišias-egzekvi- jas, kurios bus atlaikytos š. m. rugsėjo 10 d., 10 val. ryto, Prisikėlimo parapijos bažnyčioje.

Staigiai netekus mylimos MAMYTĖS Lenkijoje,

VERONIKĄ ALEKNAVICIENĘ su šeima,

JUOŽĄ ir KAZĮ PAJAUJUS nuosirdžiai užjaučiame —

O. P. Derliūnai
M. S. Kniukštos

A. B. Rickevičiai
O. V. Marcinkevičiai

A + A

JUOZUI GARBUIZUI Lietuvoje mirus, dukteriai, valdybos išdininkei EMILIJAI JURKEVIČIENEI-YURKUS ir giminėms reikiame nuosirdžią užuojautą —

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
"Parama"

Tautos Fondo krašto atstovybės vice-pirmininkei p.

Emilijai Jurkevičienei, mirus jos brangiam TĖVELIUI

Lietuvoje, gilią užuojautą reiškia —

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje

Mielai MAMYTEI Lenkijoje mirus,

VERONIKĄ ALEKNAVICIENĘ su šeima, KAZĮ ir JUOŽĄ

PAJAUJUS gilioje skausmo valandoje

nuosirdžiai užjaučiame —

B. S. Prokopai
G. V. Vaitkai

M. A. Daukšos
O. J. Azubalai

P A D Ė K A

Mirus mūsų brangiai Mamai a.a. Onai Dabkieni, nuosirdžiausią padėką reiškiamo draugams, artimiesiems ir pažįstamiems už taip gausiai užprašytas šv. Mišias, už prisistūtas gėles ir už spaudoje bei asmeniškai ar raštu pareikštas užuojautas.

Ypatingą padėką reiškiamo Gerb. Tėvui Tarciui, OFM, už Ro- zinio maldas, atnašautas šv. Mišias ir tartus jautrius atsisveikinimo žodžius bažnyčioje ir leidimą laidotuvių dalyvius pasinaudoti sale.

Giliai dėkojame dr. Urbaičiui už jo nepailstomą, rūpestingą velionės globą. Taip pat nuosirdūs acii ponai Danisevičienei už taip didelę pagalbą.

Dėkojame visiems už taip gausų dalyvavimą Rožinio maldose, gedulingose šv. Mišiose bažnyčioje ir velionės palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Zemaitišką acių visiems.

Nullūdę valkai ir jų šeimos.

I LIETUVIŲ KOPLYCIOS PA- SVENTINIMO IŠKILMES Va- šingtono rengiama ekskursija iš Toronto autobusais. Ji išvyks rugsėjo 2, penktadienį vakare, ir grįš rugsėjo 5, pirmadienio vakare. Kaina vienam asmeniui — abi puses — \$22, o lėktuvu \$72. Norintieji ekskursijoje da- lyvauti prašomi nedelsiant re- gistruotis abiejų katalikų para- pių klebonijose. Informacijos ekskursijos reikalu gaunamos klebonijose arba V. Bačeno ke- lionių biure CR 8-7261.

Lietuvių Vaikų Namų vadovė sesuo Paulė yra išrinkta Nekai- tai Pradėtosios Marijos vienuo- lyjos vyriausios vadovės motinos Alojzos pavaduotoja ir gyvens Putname. Jos vieton, neoficialio- mis žiniomis, skiriama sesuo Ri- ta, būnusi p. Trimakienė. Sese- lei Paulėi, kuri taip energingai darbuos Toronte, N. V. Namų rėmėjų būrelis rengia išleistuves rugpjūčio 22, pirmadienį, 7.30 v. v., Prisikėlimo par. naujojo- salė. Organizacijos, įstaigos ir paskiri asmenys kviečiami prisidėti prie šios iškilmės ir joje da- lyvauti. Tuo reikalu prašoma kreiptis ir rėmėjų būrelio vadovė L. Murauskienė tel. 531-6498 iki šio penktadienio — rugpjūčio 19 d.

Kun. J. Staškevičius rugpjūčio mėnesio pabaigoje išvyksta į Ro- mą testui bei gilinti studijų. Gy- vens lietuvių šv. Kazimiero kole- gijoje ir studijuos teologinius mokslus Gregorianum universite- te.

"Bendruomenė ar parapija?" Tokia antrašte torontietis P. Le- lis išspausdino straipsnį LASo (Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio) laikraščio 15 nr. "Laisvoji Lietu- va", kurį redaguoja K. Ozelis.

Straipsnio autorius parapijų tal- ką Bendruomenei laiko nenaui- dingu dalyku. "Tarp tų dvie- jų organizacijų yra trintis ir no- ras vienas kita absorbuoti arba paprastai tariant sužlugdyti." Esą Kanadoje vyksta "kultūrkampas" nuo Bendruomenės išeiteigimo pradžios "aiškiai Bendruomenės nenaudai". Girdi, kyla mintis pa- vesti vietas bendruomenių vado- vavimą klebonams. Dėl religinių skirtumų tai padaryti esą ne- įmanoma. Toliau autorius pila- ka Kanados Liet. Bendruomenę, ku- ri tik ant popieriaus esanti gerai susiorganizavusi; iš 20 KLB apy- linkių tik viena Sault St. Marie apylinkė finansiškai pajėgesnė. Daugiausia pylos tenka Toronto apylinkės valdybai, tarybai ir pa- čiai krašto valdybai. Autorius iš- lieja savo kartelį ant parapijų, ypač Šv. Jono Kr., nors, kaip pats raso, būdamas išdininku pa- ramos gavo daugiausia per para- pią. Išskyrus vieną kitą faktą, autorius išvedžiojimai yra ge- rokai asmeninio pobūdžio ir su- tam tikra tendencija. Iki šiol pa- rapijos Kanadoje Bendruomenei kuo galėdamos talkinti. Argi Bendruomenės bus stipresnė be- tos tautos? Tokie rašiniai neabe- jotinai kenkia bendram lietuvių reikalui. Skt.

Fr. Skėrys, Vasario 16 gimna- zijos mokytojas, lankydamasis Toronte padarė pranešimus net trijose vietose: Šv. Jono Kr. pa- rsalėje, Springhurst ir evange- likų Vilties parapijoje. Jis kon- rečiais duomenimis pavaizdavo gimnazijos darbą bei jos gyveni- mą ir atsakė į daugelį paklausim- ū. Savo pranešimą jis pajavir- no spalvotomis skaidrėmis. Taip- gi jis turėjo progos pasimatyti su savo bičiuliais ir buvusiais Va- sario 16 gimnazijos mokiniais. Svečiai specialų priėmimą suren- gė evang. kun. Alg. Žilinskis. Iš Toronte per Montrealį Fr. Skė- rys išvyko į Bostoną, o iš ten laivu — atgal į Vokietiją.

"T2" aukotojai

\$10 rėmėjo prumerata at- siuntė kun. P. Totoraitis; \$15 au- kojo J. Karpa; po \$5 aukojo: K. Ardačiūnas, R. Geležius; po \$2 aukojo: J. Dragašius; J. Leiberis, S. Azubalis, Ig. Girdzevičius; po \$1 aukojo: M. Rybėnė, L. Ku- kalis, Z. Dobilas, C. Černiauskas, J. Adomėnas.

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir ap- traukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAZINTA

Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mū- su klasėje turintiems laikiniais le- didimus. Ir jau galima pradėti va- žiuoti pirmą pamoką su standarti- nėmis ar automatinėmis mašinomis. 572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst) Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

RŪTA

— sunkvežimį tarnyba. Perkraustymas bei pervažimas. ZEMIAUSIOS KAINOS. Skambinkite JOE tel. 248-8217

MONTREAL

Šv. Kazimiero par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que.

— Rugpjūčio 28 F. Skruibio ūkyje Pointe Fortune bus parap- jos piknikas - išvyka. Visi kviečia- mi dalyvauti. Mišios — 11.30 val. Ten rinklivos metu savo auką galėsite paduoti su vokeliu. Prašo- me paaukoti loterijai fantų. Acii!

— Artėja didysis parapijos ba- zarus; prašome gražinti loterijos knygutes; jeigu patys nupirksite, turėsite didesnę galimybę laimėti.

— Nuo liepos 1 d. parapijos pa- jamų mokesčių kartotekoje yra surašomos aukos kiekvieno para- pių priklausiančio asmens: visos sekmadienių aukos, užprašomos Mišios, krikštai, laidotuvių ir vi- sos kitos duodamos aukos bažny- čiai. Jei kas nori, kad būtų už- rašyta jo auka uždegtą už 1 dol. lempą, turi užrašyti ant voko. Ko- miteto nariai, radę pinigų ir at- žymėjimą, lempą uždegė už jų. Metų gale visos aukos bus suska- čiuotos ir bus pranešta kiekvie- nam atskiru laišku.

— Klebonas kun. F. Jucevi- čius, užbaigęs vasaros specialų kursą mokslineje srityje Harvardo universitete, į Montrealį sugrįš šio mėnesio pabaigoje.

— Turime naujų ligonių: Do- mininkas Norkeilūnas paguldytas S. Cabrini ligoninėje; Antanas Sa- kalas taip pat; P. Strimienė — Mayfair ligoninėje. Jau ketvirtas mėnuo serga Vincas Zemaits Prince Edward ligoninėje. Anta- nas Yunkelis nuvežtas į Protest- ant Memorial ligoninę. Yra ir daugiau ligonių, kurie gydyti na- muose. Visiems geriausi linkėjimai pasveikti.

— Seniausias lietuvis Montrea- lyje yra Jonas Masys — birželio 24 d. sulaukė 98 metus amžiaus; jis yra seniausias lietuvis imig- rantas Kanadoje.

— Nors jau sulaukusi 82 me- tus, P. Bandžiuvienė su sūnumi Aleksandru aplankė Čikagoje su- ūnį bei dukterį ir laimingai sugrį- žo į Montrealį.

— Kas norėtų įsigyti privačiam skaitymui labai įdomų veikalą anglų kalba "The City of God" (ten per keturias knygas aprašo- mas visas Marijos gyvenimas), ga- li kreiptis pas kun. J. Gaudžę. Kaina \$30.

— Rašoma Šv. Kazimiero pa- rapijos istorija, kuriai gauta daug ir įdomios medžiagos. Tikimasi, kad parapija išleis ją atskira knyga.

— Pirmoji parapijos vakariene bus spalio 1 d.

— Sv. Onos Dr-jos vakariene spalio 22 d.

— 40 valandų atlaidai bus spa- lio 29 ir 30 dienomis.

— Parapijos bazaras lapkričio 11 d., 12 d. ir užbaigia 13 d.

— Praėjusio sekmadienio rink- liavos \$151.31. K.J.G.

Metinė gegužinė mokykloms paremti bus rugpj. 21 d., sekmad. Val David, Pr. Juodkojo Vallee Blue Ski rajone. Programoje nu- matyta įvairios mokinių sporto varžybos ir kiti įvykiai. Pra- šome rezervuoti rugpjūčio 21 šėtad. mokykla yra mūsų gyvybi- nio.

Darbas šeštad. mokyklose prasidės rugsėjo pradžioje. Tuoju- pradėdama registracija tu, ku- riams šie metai būtų pirmieji ir parengiamieji skyrių, pirmą sky- rių ir kitus skyrius. Registruoja: Rosemount Dr. Vinco Kudirkos mokyklos vedėja J. Blauzdžiū- nienė, tel.: 254-4678; Aušros Vartų mokyklos vedėja S. Ali- šauskienė, tel. PO 6-6996. Šiais metais susirūpinime visi iš anksto šiuo svarbiu reikalu. Vi- sokie pasiaikšiniai dėl nega- lėjimo neturi tiek daug pagrin- do. Tėvų komitetas bando iš- spresti susisiektimo reikalus. Še- štad. mokykla yra mūsų gyvybi-

nis reikalas, tad visi susirūpin- kime. Didžiausią kltūtį sudaro tėvai, neleidžią vaikų šeštad. mo- kyklosna.

Mokėstis po \$5 nuo šeimos mokyklos išlaikymui daugumos buvo apmokėtas. Paskutiniai du- menys yra šie: Rosemount Dr. Vinco Kudirkos mokykloje re- gistruota šeimų — 43, atleista nuo mokesčio — 2, sumokėjo — 41; Aušros Vartų mokykloje: re- gistruota šeimų — 47, nustojo lankyti — 2, atleisti nuo mokes- čio — 2, sumokėjo — 36. Iš vi- so surinkta pinigų \$390. Tėvų komitetas dėkoja visiems už gra- žų pareigos atlikimą.

Montrealio lietuvių šeštadienių mokyklų tėvų komitetas

"Lito" balansas liepos 31 d. d. pasiekė \$1.751.190,42 (pernai tuo pat metu \$1.474.321,44); tai- gi, nuo pradžios metų paaugo beveik \$200.000. Svarbesnės akty- vo pozicijos: kasa banke \$120.644 (\$113.365), paskolos \$1.587.291 (\$1.277.712), centrinė kasa \$30.500 (\$73.075), invento- rius \$2.916 (2.512). Svarbesnės pasyvo pozicijos: šėrai \$1.125.315 (\$869.233), depozitai \$558.854 (\$18.802), šių metų pelnas \$38.584 (\$24.993).

"Litas" už depozitus palūkanas prabaro šio mėnesio gale, todėl dabar geriausias laikas savo san- tauipas perkelti ir "Litą". Už santauipas, perkeltas iki rugsė- jo 10 d., "Litas" palūkanas skai- čiuoja nuo rugsėjo 1 d., t.y. už visus tris mėnesius. Už santau- pas depozitų sąskaitose "Litas" moka 4% palūkanų, duoda ne- mokamą gyvybės draudimą iki \$2.000 bendros šėrų ir depozitų sumos, teikia čekių patarnavi- mus ir grąžina depozitoriams jų apmokėtus čekius.

Pasaulinės parodos bilietai pa- brango tik apie 10%, todėl pa- tartina juos įsigyti nelaukiant parodos atidarymo, kai jų kai- nos pakils apie 75%.

"Baltijos" stovyklavietė parė- mē: A. Gaurys \$20, L. Šimonė- lis \$25. Labai dėkojame.

"Baltijos" gegužinė ir garbės irašų atidengimas praėjo paki- lijoje nuotaičioje. Į garbės fun- datorius įrašyti: "Litas", Aušros Vartų parapija ir lietuviai Tė- vai jėzuitai Montreaulyje. Visi "Baltiją" parėmė \$500 ar da- ugiau. Fundatorių lėntoje (\$100 ar daugiau) yra 46 pavarės, gar- bės rėmėjų (\$50 ar daugiau) — 23 ir rėmėjų (\$25 ar daugiau) — 46 pavarės. Akto metu kalbėjo stovyklavietės komiteto pirm. P. Rudinskas, KLB Montrealio sei- melio — pirm. R. Verbyla, "Li- to" — pirm. notaras J. Berno- tas, Aušros Vartų par. — komi- teto narys dr. P. Lukoševičius, Tėvų jėzuitų — T. Ged. Kijaus- kas.

Saudymo rungtynės I vietą laimėjo J. Skučas, II — Juozas Piečiatis ir III — dešimties me- tų jaunuolis Saulius Brikis. Vi- siems buvo įteiktos gražios tau- rės.

Daugelis dalyvavusių geguž- nėje pareiškė pageidavimą, kad ateityje "Baltijos" gegužinės bū- tų rengiamos ne jaunimo sto- vyklų metu ir truktų visą savaitę su nakvynėmis stovyklos pa- talpose. Pasiūlymas tikrai svars- tytinas.

Pr. R.
Klaipėdos medžio drožlių plokš- čiu (naujos statybinės medžiagos) gamyloje daromas spalvinis fil- mas, kuriame bus rodoma, kaip tos plokštės gaminamos. Filmas bus rodomas Montreaulyje, Sov. Sąjungos paviljone, tarptautinė- je pramonės parodoje. Bus, ži- noma, rodomi ir patys gaminiai, kuriuos Maskvos "Vnieštorgas" bandys parduoti užsieniuose. E.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

3907 ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF. 722-2472

RES. 722-4735

S-tos "Lite" nr. 752D

"LITAS"

Adresas: 1465 De Seve Street
Montreal 20, Que., tel. 766-5827